

**Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie
finansowe za okres
od 1 stycznia 2017 roku do 31 marca 2017 roku
GRUPY KAPITAŁOWEJ RAIFFEISEN BANK
POLSKA S.A.**

**Zarząd Banku przedstawia śródroczne skrócone skonsolidowane
sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 marca 2017 roku**

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Maciej Bardan	Pierwszy Wiceprezes Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Witold Broniszewski	Członek Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Piotr Konieczny	Członek Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Patrycja Zenik-Rychlik	Dyrektor Departamentu Rachunkowości Finansowej i Podatków
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>

Warszawa, 16 maja 2017 roku

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
1. INFORMACJE OGÓLNE	12
2. OPIS ISTOTNYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	15
2.1. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego..	15
2.2. Oświadczenie zgodności.....	16
2.3. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów	17
2.4. Konsolidacja.....	27
2.5. Działalność zaniechana	27
3. ISTOTNE SZACUNKI	27
3.1. Utrata wartości portfela kredytowego.....	28
3.2. Wartości niematerialne rozpoznane w wyniku nabycia Polbank EFG – test na utratę wartości	29
4. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI.....	30
5. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK.....	35
6. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	36
7. WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	38
8. WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ I Z POZYCJI WYMIANY	39
9. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	40
9.1. Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze.....	40
9.2. Pozostałe ogólne koszty administracyjne	40
10. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	41
11. PODATEK DOCHODOWY	41
12. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	42
13. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	45
14. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	45
15. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	45
16. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	47
17. AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	48
18. INWESTYCYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE.....	49
19. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	49
20. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	53
21. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	53
22. INNE AKTYWA	54
23. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW I POZOSTAŁYCH MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	54
24. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	54
25. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	55
26. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	55
27. REZERWY	56
28. KAPITAŁY	57
29. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	59
30. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	59
31. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	60
32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	64
33. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁAŃ	68
34. ZDARZENIA PO DACIE SPRAWOZDAWCZEJ	68
35. CHARAKTER I ZAKRES RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI	69
36. RYZYKO KREDYTOWE	71
37. RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI.....	84
38. POZOSTAŁE RYZYKA RYNKOWE	86
38.1. Ryzyko rynkowe	86

Spis treści (cd.)

38.2.	Ryzyko walutowe	87
38.3.	Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej.....	87
38.4.	Ryzyko operacyjne.....	88

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Działalność kontynuowana			
Przychody z tytułu odsetek		390 865	394 950
Koszty z tytułu odsetek		-122 650	-158 867
Wynik z tytułu odsetek	5	268 215	236 083
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	6	-60 878	-39 748
w tym Odzyski ze sprzedaży wierzytelności i inne		3 079	36
Przychody z tytułu prowizji i opłat		157 990	159 392
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-16 385	-20 880
Wynik z tytułu prowizji i opłat	7	141 605	138 512
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	8	13 360	12 966
Ogólne koszty administracyjne	9	-290 743	-303 131
Pozostałe przychody operacyjne	10	13 563	2 664
Pozostałe koszty operacyjne	10	-122 027	-14 347
Podatek od instytucji finansowych		-36 711	-28 811
Przychody z tytułu dywidend		76	0
Zysk/strata brutto		-73 540	4 188
Podatek dochodowy	11	-2 603	-26 033
Strata netto z działalności kontynuowanej		-76 143	-21 845
Zysk netto z działalności zaniechanej	12	0	11 720
Strata netto		-76 143	-10 125
Strata przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej, w tym:			
Strata z działalności kontynuowanej		-76 143	-21 845
Zysk z działalności zaniechanej		0	11 720
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	28	115 336 079	248 260
Zysk/Strata przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł)		-1	-41
Zysk/Strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		-1	-88
Zysk/Strata z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	47
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	28	115 336 079	248 260
Rozwodniony Zysk/Strata przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł)		-1	-41
Rozwodniony Zysk/Strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		-1	-88
Rozwodniony Zysk/Strata z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	47

Noty przedstawione na stronach 12 – 88 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Strata netto z działalności kontynuowanej		-76 143	-21 845
Zysk netto z działalności zaniechanej		0	11 720
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu, które mogą być przeniesione do wyniku, w tym:		19 732	29 750
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	28	11 241	30 758
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	28	-2 136	-5 844
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży brutto	28	13 120	5 971
Podatek dochodowy dotyczący aktywów dostępnych do sprzedaży	28	-2 493	-1 135
Całkowite dochody netto		-56 411	19 625
Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej		-56 411	19 625

Noty przedstawione na stronach 12 – 88 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	Na dzień	Na dzień	Na dzień
		31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Kasa i środki w Banku Centralnym	13	1 620 477	1 731 869	1 092 220
Należności od banków	14	186 301	334 563	995 186
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17	5 695 449	8 047 342	8 311 595
Pochodne instrumenty finansowe	15	406 561	466 709	811 390
Inwestycyjne papiery wartościowe	18	8 547 312	7 962 554	6 022 839
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19	33 382 463	33 864 497	33 770 164
Wartości niematerialne	20	263 065	383 083	524 191
Rzeczowe aktywa trwałe	21	112 569	118 228	124 651
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		121 034	127 668	84 896
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		188	0	1 690
Inne aktywa	22	217 689	221 460	1 013 919
Aktywa razem		50 553 108	53 257 973	52 752 740
Zobowiązania i kapitały	Nota	Na dzień	Na dzień	Na dzień
		31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	23	7 340 697	7 433 406	7 339 745
Pochodne instrumenty finansowe	15	1 119 351	1 546 166	1 469 749
Zobowiązania wobec klientów	24	34 327 831	36 329 411	35 695 520
Zobowiązania podporządkowane	25	316 748	332 096	725 949
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	26	505 665	501 830	505 690
Pozostałe zobowiązania		495 344	541 690	446 833
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		336	63 963	0
Rezerwy	27	140 866	146 729	160 314
Zobowiązania razem		44 246 838	46 895 291	46 343 800
Kapitały własne przypadające akcjonariuszom		6 306 270	6 362 682	6 408 940
Jednostki Dominującej				
Kapitał akcyjny	28	2 256 683	2 256 683	2 256 683
Kapitał zapasowy		2 287 607	2 287 607	2 287 790
Pozostałe kapitały	28	1 052 220	1 002 489	1 073 628
Wynik z lat ubiegłych i bieżącego okresu	28	709 760	815 903	790 839
Kapitały razem		6 306 270	6 362 682	6 408 940
Zobowiązania i kapitały razem		50 553 108	53 257 973	52 752 740

Noty przedstawione na stronach 12 – 88 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych

	Nota	Niepodzielony wynik finansowy					Kapitały przypadające właścicielom Jednostki Dominującej	
		Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Wynik finansowy lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	Kapitały razem	Kapitały razem
Stan na 1 stycznia 2017		2 256 683	2 287 607	1 002 489	801 148	14 755	6 362 682	6 362 682
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto		0	0	10 627	0	0	10 627	10 627
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto		0	0	9 105	0	0	9 105	9 105
Strata netto za bieżący okres		0	0	0	0	-76 143	-76 143	-76 143
Dochody całkowite razem		0	0	19 732	0	-76 143	-56 411	-56 411
Przeniesienie wyniku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych		0	0	0	14 755	-14 755	0	0
Transakcje z właścicielami		0	0	30 000	-30 000	0	0	0
Przeniesienie wyniku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		0	0	30 000	-30 000	0	0	0
Stan na 31 marca 2017	28	2 256 683	2 287 607	1 052 220	785 903	-76 143	6 306 270	6 306 270

Noty przedstawione na stronach 12 – 88 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych (cd.)

Nota	Niepodzielony wynik finansowy					Kapitały przypadające właścicielom Jednostki Dominującej		
	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Wynik finansowy lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	Kapitały razem	Kapitały razem	
Stan na 1 stycznia 2016	2 256 683	2 370 746	1 018 927	556 781	186 178	6 389 315	6 389 315	
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto	0	0	4 835	0	0	4 835	4 835	
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto	0	0	24 915	0	0	24 915	24 915	
Strata netto za bieżący okres	0	0	0	0	-10 125	-10 125	-10 125	
Dochody całkowite razem	0	0	29 750	0	-10 125	19 625	19 625	
Przeniesienie wyniku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych	0	0	0	186 178	-186 178	0	0	
Pozostałe	0	0	633	-633	0	0	0	
Zmiany w strukturze Grupy	0	-137 191	-682	137 873	0	0	0	
Transakcje z właścicielami	0	54 235	25 000	-79 235	0	0	0	
Przeniesienie wyniku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	0	0	25 000	-25 000	0	0	0	
Przeniesienie wyniku netto na kapitał zapasowy	0	54 235	0	-54 235	0	0	0	
Stan na 31 marca 2016	28	2 256 683	2 287 790	1 073 628	800 964	-10 125	6 408 940	6 408 940

Noty przedstawione na stronach 12 – 88 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Działalność operacyjna	Nota	Za okres	Za okres
		od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Zysk/strata brutto		-73 540	59 344
Korekty o pozycje:		-313 112	12 354
Amortyzacja	9	18 227	34 726
Utrata wartości majątku trwałego i inwestycyjnych papierów wartościowych		5 626	6 493
Niezrealizowane różnice kursowe		-322 691	-27 228
(Zysk) ze zbycia działalności zaniechanej		0	-33 751
Przeniesienie odsetek i dywidend dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		-14 313	39 016
Strata ze zbycia, likwidacji składników rzeczowego majątku trwałego		39	0
Pozostałe korekty		0	-6 902
Zmiany stanu aktywów i pasywów :		742 720	2 092 495
Pozostałe lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		65 785	231 236
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		2 328 733	4 224 292
Pochodne instrumenty finansowe		-397 760	-276 396
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		215 797	-463 947
Inne aktywa		117 610	-81 534
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych		220 522	141 206
Zobowiązania wobec klientów		-1 898 092	-1 864 175
Pozostałe zobowiązania		-46 258	69 030
Rezerwy		-5 857	4 299
Dywidendy otrzymane		76	0
Podatek dochodowy zapłacony/otrzymany		-64 343	-137 530
Odsetki otrzymane		337 959	413 693
Odsetki zapłacone		-131 452	-167 678
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		356 068	2 164 193

Noty przedstawione na stronach 12–88 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)

Działalność inwestycyjna	Nota	Za okres	Za okres
		od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Wpływy z tytułu sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych		338 653	209 809
Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		17	147
Wydatki z tytułu nabycia inwestycyjnych papierów wartościowych		-877 008	-2 361 500
Wydatki z tytułu nabycia składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		-6 606	-22 972
Zmniejszenie środków pieniężnych w związku ze zmianami w strukturze Grupy		0	-419 236
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		-544 944	-2 593 752
Działalność finansowa			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		0	1 237 566
Wydatki z tytułu spłaty zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		0	-2 512 918
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		0	-1 275 352
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów netto		-188 876	-1 704 911
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	30	1 884 977	2 913 206
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	30	1 696 101	1 208 295

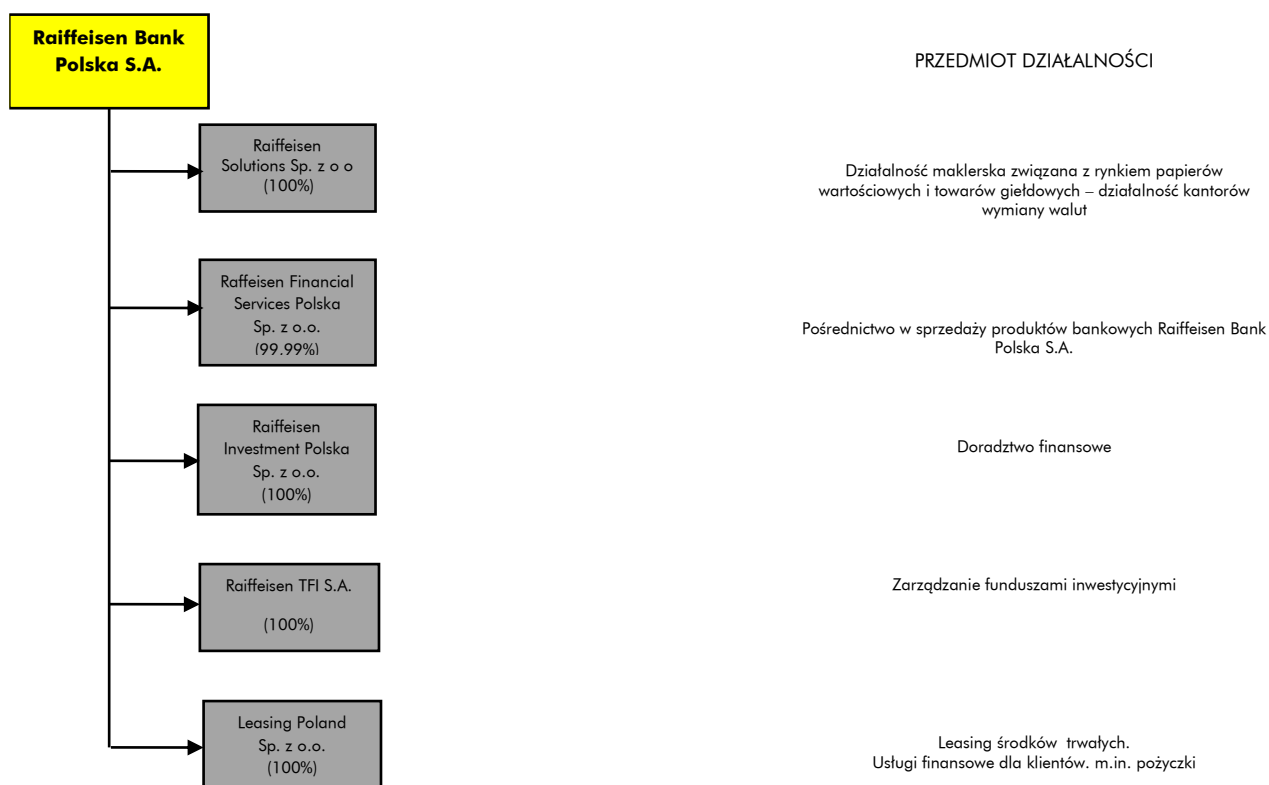
Noty przedstawione na stronach 12–88 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Jednostką sporządzającą śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie 00-844, ul. Grzybowska 78 wpisany do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod numerem KRS 0000014540, przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawa, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Skład Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. na 31 marca 2017 roku prezentuje poniższy schemat:

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Konsolidacją metodą pełną objęte zostały następujące jednostki:

- **Raiffeisen Bank Polska S.A. („Jednostka Dominująca”)**
- **Raiffeisen-Leasing Polska S.A.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o.**
- **Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o.**
- **Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.**
- **Raiffeisen Solutions Sp. z o.o.**

Ponadto Grupa obejmowała konsolidacją spółkę celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, z siedzibą w Irlandii, z wykorzystaniem której Grupa przeprowadziła sekurytyzację wierzytelności leasingowych. Spółka ta została objęta konsolidacją, ponieważ Jednostka Dominująca sprawowała nad nią kontrolę, mimo iż nie posiadała w niej zaangażowania kapitałowego.

Spółka celowa ROOF Poland Leasing 2014 DAC została objęta konsolidacją do 31 marca 2016 roku, do dnia utraty nad nią kontroli w związku ze sprzedażą 100% akcji posiadanych w Raiffeisen-Leasing Polska S.A., poprzez którą pośrednio Jednostka Dominująca sprawowała kontrolę nad tą spółką celową.

Spółka Leasing Poland Sp. z o.o. nie została objęta konsolidacją ze względu na jej nieistotność.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz działalności inwestycyjnej i faktoringowej na terenie Polski, zatrudniając 4 983 osób na 31 marca 2017 roku (5 061 osób na 31 grudnia 2016 roku).

Występujące w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym określenia oznaczają odpowiednio:

Bank lub Jednostka Dominująca – Raiffeisen Bank Polska S.A.,

Jednostki Zależne – Raiffeisen-Leasing Polska S.A., Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen Financial Service Polska Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o., Leasing Poland Sp. z o.o., Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Raiffeisen Solutions Sp. z o.o.,

RBI – Raiffeisen Bank International AG, będący jednostką dominującą wobec Banku,

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Banki Regionalne Raiffeisen - jednostka nadrzędna najwyższego szczebla (Banki te są stronami Umowy Konsorcjalnej RBI),

Grupa lub Grupa Kapitałowa – Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank Polska S.A.,

Grupa RBI – Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank International AG (Grupa RBI), w skład której wchodzi między innymi banki kontrolowane przez RBI z Europy Środkowej i Wschodniej, oddziały zagraniczne RBI, austriackie instytucje finansowe oraz inne instytucje wspomagające.

Zatwierdzenie niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał zatwierdzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w dniu 16 maja 2017 roku.

Informacje o akcjonariuszach Jednostki Dominującej

Akcjonariuszem większościowym Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International AG, który powstał z obszarów wydzielonych z Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB) i Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). Regionalne banki Raiffeisen posiadają 58,8% akcji RBI na 31 marca 2017 roku. Pozostała część kapitału akcyjnego jest w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych, na której RBI notowany jest od 2005 roku. RBI jest spółką nadrzędną dla Raiffeisen Bank Polska S.A i posiada w nim 100% udziału.

Zmiany w strukturze Grupy w bieżącym okresie sprawozdawczym

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 marca 2017 roku nie wystąpiły zmiany w strukturze Grupy.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej według stanu na 31 marca 2017 roku

Piotr Czarnecki	– Prezes Zarządu
Maciej Bardan	– Pierwszy Wiceprezes Zarządu
Jan Czeremcha	– Wiceprezes Zarządu
Witold Broniszewski	– Członek Zarządu
Łukasz Januszewski	– Członek Zarządu
Piotr Konieczny	– Członek Zarządu

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej według stanu na 31 marca 2017 roku

Johann Strobl	– Przewodniczący Rady Nadzorczej
Martin Grüll	– Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Klemens Breuer	- Członek Rady Nadzorczej
Peter Lennkh	– Członek Rady Nadzorczej
Andreas Gschwenter	– Członek Rady Nadzorczej
Hannes Mösenbacher	– Członek Rady Nadzorczej
Władysław Gołębiowski	– Członek Rady Nadzorczej
Selcuk Sari	– Członek Rady Nadzorczej

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 marca 2017 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej:

- W dniu 22 grudnia 2016 roku Ryszard Drużyński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie obszarem operacji i IT ze skutkiem na dzień 31 stycznia 2017.
- 14 lutego 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o powołaniu Witolda Broniszewskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu odpowiedzialnego za obszar zarządzania ryzykiem istotnym w działalności Banku.
- w dniu 7 marca 2017 roku Karl Sevelda - Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku oraz Herbert Stepic - Członek Rady Nadzorczej Banku złożyli rezygnację z pełnienia swoich funkcji, ze skutkiem na dzień 9 marca 2017 roku.
- w dniu 10 marca 2017 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Jednostki Dominującej powołało dotychczasowego członka Rady Nadzorczej Johanna Strobla do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz powołało Pana Hannesa Mösenbachera na stanowisko członka Rady Nadzorczej.

2. Opis istotnych zasad rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 marca 2017 roku oraz za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 marca 2017 roku.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w niezmnieszonej istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia sprawozdawczego. Fakt poniesienia straty w okresie sprawozdawczym nie stanowi zagrożenia dla powyższego założenia.

Dane finansowe, prezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy zostały przygotowane w sposób zapewniający ich porównywalność.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa nie dokonała istotnych zmian zasad rachunkowości w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego, a przyjęte w niniejszym raporcie zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowaniu Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku.

2.2. Oświadczenie zgodności

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone i zaprezentowane zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” (MSR 34), który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie nie zawiera wszystkich informacji wymaganych dla rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane w połączeniu ze Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku jest dostępne do wglądu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Warszawa, ul. Czerniakowska 100 lub na stronie internetowej Banku, <http://raiffeisenpolbank.com/>.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.3. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 9 Instrumenty finansowe (2014)	Lipiec 2014	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Tak	<p>Nowy standard zastępuje zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. MSSF 9 eliminuje też istniejące obecnie w MSR 39 kategorie aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.</p> <p>Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. <p>Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz • jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału. <p>W sytuacji, gdy powyższe warunki nie są spełnione (jak to ma miejsce</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>na przykład w przypadku instrumentów kapitałowych innych jednostek), składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej.</p> <p>Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku bieżącego okresu, za wyjątkiem aktywów utrzymywanych w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów zarówno w celu uzyskania przepływów pieniężnych z kontraktów jak i ich sprzedaż – dla tych aktywów zyski i straty z wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach.</p> <p>Ponadto w przypadku, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu, MSSF 9 daje możliwość dokonania nieodwracalnej decyzji o wycenie takiego instrumentu finansowego, w momencie początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach w związku z powyższą wyceną nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do wyniku bieżącego okresu.</p> <p>Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. MSSF 9 wymaga jednak, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w innych całkowitych dochodach. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ma być ujmowana w wyniku bieżącego okresu. W przypadku jednak, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów lub gdyby zobowiązanie finansowe wynikało z zobowiązań do udzielenia pożyczki lub umów gwarancji finansowych, cała zmiana wartości godziwej byłaby</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.</p> <p>W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF 9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałoby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowe zasady mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których odpisy na straty kredytowe są tworzone zbyt późno i w niewystarczającej wysokości.</p> <p>W skrócie, model oczekiwanej straty wykorzystuje dwa podejścia do szacowania straty, zgodnie z którymi strata jest ustalana na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none">• straty kredytowej oczekiwanej w okresie 12 miesięcy, albo• straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności (ang. life-time expected loss). <p>To, które podejście zostanie zastosowane zależy od tego, czy w przypadku danego składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku, jeśli ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi nie wzrosło istotnie w porównaniu do jego poziomu z momentu początkowego ujęcia, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie w okresie 12 miesięcy. W przypadku natomiast, jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie przez cały okres życia instrumentu, zwiększając tym samym wysokość ujętego odpisu. Standard przyjmuje przy tym założenie, zgodnie z którym - w przypadku braku przeciwnych argumentów – wystarczającym kryterium dla rozpoznania straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności jest wystąpienie zaległości w spłacie wynoszącej 30 dni.</p> <p>Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	Styczeń 2014	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2016 lub później	Nie	<p>wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie zostało wykonane przez Grupę.</p> <p>Ten przejściowy standard:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zezwala jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy na kontynuowanie dotychczasowych zasad ujmowania aktywów i zobowiązań regulacyjnych zarówno przy pierwszym zastosowaniu MSSF jak i w sprawozdaniach finansowych za późniejsze okresy; - wymaga aby jednostki prezentowały aktywa i zobowiązania regulacyjne oraz ich zmiany w odrębnych pozycjach w sprawozdaniach finansowych; oraz - wymaga szczegółowych ujawnień umożliwiających określenie rodzaju oraz ryzyk związanych z regulowanymi stawkami w związku z którymi rozpoznano aktywa i zobowiązania regulacyjne zgodnie z tym przejściowym standardem. <p>Z uwagi na zakres działalności Grupy MSSF 14 nie ma zastosowania.</p>
MSSF 15 Przychody z umów z klientami oraz Zmiany do MSSF 15: Data wejścia w życie MSSF	Maj 2014/ Wrzesień 2015	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Tak	<p>Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związane z nimi interpretacje.</p> <p>Zgodnie z nowym standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów,</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomędzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem (Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe oraz do MSR 28 Jednostki Stowarzyszone)	Wrzesień 2014	Termin odłożony na czas nieokreślony	Nie	<p>przychody są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub - ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta. <p>Standard zawiera nowe wymagania dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.</p> <p>Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie zostało wykonane przez Grupę.</p> <p>Zmiany usuwają istniejącą niespójność między wymaganiami MSSF 10 oraz MSR 28 w kwestii ujmowania utraty kontroli nad spółką zależną, która wnoszona jest do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Podczas gdy MSR 28 ogranicza zysk lub stratę wynikającą z wniesienia aktywów niepieniężnych do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów w tej jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, MSSF 10 nakazuje rozpoznanie całego zysku lub straty na utracie kontroli nad jednostką zależną.</p> <p>Zmiany wymagają ujęcia całości zysku lub straty w przypadku, gdy przeniesione aktywa spełniają definicję przedsięwzięcia w rozumieniu MSSF 3 Połączenia Jednostek Gospodarczych (niezależnie czy</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF16 Leasing	Styczeń 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2019 lub później	Nie	<p>przedsięwzięcie ma formę jednostki zależnej czy też nie). Częściowe rozpoznanie zysku lub straty (do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów) nastąpi w przypadku gdy transakcja dotyczy aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdowały się w jednostce zależnej.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy.</p> <p>MSSF 16 zastępuje MSR 17 Leasing oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów – prawa do użytkowania przedmiotu leasingu – oraz nowego zobowiązania – zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne.</p> <p>Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.</p> <p>W momencie początkowego zastosowania wpływ Standardu będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów leasingu, których Grupa będzie stroną. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa nie przeprowadziła analizy wpływu Standardu na sprawozdanie finansowe.</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe	Wrzesień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>Poprawki przewidują dwie możliwości dla jednostek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odroczenie podejścia (deferral approach) - czasowe zwolnienie ze stosowania MSSF 9 jednostkom, w których główną działalnością jest działalność ubezpieczeniowa - usunięcie z zysku lub straty zmienności, które mogą być spowodowane przez niektóre zmiany wyceny aktywów finansowych przy stosowaniu MSSF 9 stosowanym przed wejściem w życie nowego standardu dotyczącego umów ubezpieczeniowych (ang. overlay approach) <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Ujmowanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat (Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy)	Styczeń 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub później	Nie	<p>Zmiany wyjaśniają, między innymi, że niezrealizowane straty powiązane z instrumentami dłużnymi wycenianymi w wartości godziwej w sprawozdaniach finansowych, dla których wartością podatkową jest ich początkowy koszt, mogą powodować powstanie ujemnych różnic przejściowych.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych)	Styczeń 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub później	Nie	<p>Zmiany przewidują przedstawianie przez jednostki ujawnień umożliwiających użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i zmian o charakterze niepieniężnym.</p> <p>Jednym ze sposobów na spełnienie powyższych wymogów jest umieszczenie uzgodnienia sald otwarcia i zamknięcia zobowiązań</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>powstałych w ramach działalności finansowej.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami	Kwiecień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają niektóre wymogi Standardu oraz zawierają szereg uproszczeń w zakresie okresu przejściowego dla jednostek, które wdrażają nowy Standard.</p> <p>Zmiany wyjaśniają, w jaki sposób należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych (obietnicy przeniesienia towarów lub usług); Określać czy spółka działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi czy działa jako agent (jest odpowiedzialna za zorganizowanie dostarczenia towarów lub świadczenia usług); oraz Określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie. <p>Ponadto zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia których celem jest ułatwienie spółkom pierwszego zastosowania Standardu oraz redukcja związanego z nim kosztu.</p> <p>Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania Zmian po raz pierwszy nie zostało wykonane przez Grupę.</p>
Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji	Czerwiec 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub	Nie	<p>Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania: (a) skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanymi w środkach pieniężnych; (b) płatności na bazie akcji mające funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi; oraz (c) modyfikacji warunków</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
		później		<p>płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikację transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016	Grudzień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub później (dla MSSF 12)/ Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później (dla MSR 28 i MSSF 1)	Nie	<p>Doroczne ulepszenia MSSF 2014-2016 zawierają zmiany standardów, z odpowiednimi zmianami do pozostałych standardów i interpretacji. Główne zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmiany do MSSF 12 (Ujawnianie udziałów w innych jednostkach) precyzują, że zakres ujawniania informacji z wyjątkiem tych w paragrafach B10-B16 dotyczy udziałów, które zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, przeznaczone do podziału między właścicieli lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5. - Zmiany do MSSF 1 (Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy) proponowana poprawka dotyczy eliminacji krótkoterminowych zwolnień przewidzianych w paragrafach E3-E7, ponieważ dotyczyły one minionych okresów. - Zmiany do MSR 28 (Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach) proponowana poprawka precyzuje, że decyzją, którą mogą podjąć organizacje typu venture capital lub inne kwalifikujące się jednostki (fundusze wzajemne, fundusze powiernicze), dotycząca wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej przez wynik finansowy podejmowana jest indywidualnie dla każdej inwestycji w chwili jej początkowego ujęcia. <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki	Grudzień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>Propozycje zawierają wytyczne dotyczące sposobu określania daty transakcji, a zatem kursu wymiany SPOT, którego należy użyć w momencie kiedy dokonywana lub otrzymywana jest płatność zaliczkowa w walucie obcej. Wytyczne będą dotyczyć zarówno transakcji generujących przychody, jak i początkowego ujęcia transakcji dokonywanych lub otrzymywanych w walutach obcych.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Zmiany do MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej	Grudzień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>Zgodnie z propozycją zmian jednostka dokonuje przeniesień składnika aktywów do lub z nieruchomości inwestycyjnych wtedy i tylko wtedy, gdy nastąpiła zmiana sposobu użytkowania tego składnika aktywów. Proponuje się, by aktualnie zamieszczony w standardzie wykaz sytuacji, w których należy dokonać przeniesień, został przedstawiony jako lista przykładów zmiany sposobu użytkowania.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>

Podsumowując, Zarząd Jednostki Dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości, z wyjątkiem MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 (wpływ MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości nie został jeszcze oceniony). Grupa planuje ich zastosowanie w terminach podanych w określonych standardach i interpretacjach (bez wcześniejszego zastosowania), pod warunkiem zatwierdzenia przez UE.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.4. Konsolidacja

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu, do których Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę.

Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy Jednostka Dominująca jednocześnie:

- sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz
- posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Konsolidowanie jednostek zależnych ustaje z dniem utraty kontroli. Polityka rachunkowości jednostek zależnych jest dostosowana do polityki rachunkowości Grupy.

2.5. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana jest częścią działalności Jednostki Dominującej, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

3. Istotne szacunki

Sporządzenie śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”) wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na kwoty prezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i w notach objaśniających, w szczególności kwoty, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Szacunki i założenia dokonywane są na datę sprawozdawczą w oparciu o dostępne dane historyczne, informacje o warunkach aktualnych w momencie dokonywania szacunków oraz wiele innych czynników, które są uważane za właściwe w danych okolicznościach, w tym o oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków i działań podejmowanych przez Grupę, wyniki rzeczywiste mogą się różnić od

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub też w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku i w okresach przyszłych pod warunkiem, że korekta dotyczy tego okresu w którym dokonano zmiany i okresów przyszłych.

Przy sporządzaniu śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa przyjęła te same zasady oszacowania, które zastosowano do skonsolidowanego sprawozdania za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku z uwzględnieniem przyczyn oraz źródeł niepewności przewidywanych na dzień sprawozdawczy.

Główne subiektywne oceny, estymacje i założenia przyjęte przez Grupę opisano poniżej.

3.1. Utrata wartości portfela kredytowego

Monitoring klientów portfela korporacyjnego dokonywany jest w wyniku cyklicznej indywidualnej analizy ekspozycji należących do tego portfela, przy czym jako ekspozycję traktuje się pojedynczego kontrahenta/kredytobiorcę. Szacowanie odpisu odbywa się na bazie indywidualnej. W ramach wyliczania odpisu aktualizacyjnego stosowane są oceny determinujące rozpoznanie przesłanki utraty wartości, po czym szacowane są przyszłe przepływy pieniężne, dyskontowane z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, przy uwzględnieniu szacunkowej wartości zabezpieczeń. Podczas szacowania odpisów, przy uwzględnieniu wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji, stosuje się, w zależności od segmentu klienta (korporacje, małe i średnie przedsiębiorstwa, instytucje finansowe, władze lokalne i regionalne, podmioty sektora publicznego, rządy i banki centralne): wewnętrzny system ratingowy Jednostki Dominującej lub jednostek zależnych albo wartości wyznaczane ekspercko przez Jednostkę Dominującą lub jednostki zależne.

Informacje na temat analizy wrażliwości w odniesieniu do odpisów na należności z rozpoznaną utratą wartości prezentuje poniższe zestawienie. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek korporacyjnych Jednostki Dominującej, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń. Na 31 marca 2017 roku wartość bazowa odpisów wyliczonych przy zastosowaniu modelu indywidualnego dla ekspozycji bilansowych i pozabilansowych wynosi 527 355 tys. zł, natomiast wartość bazowa zdyskontowanych odzysków z zabezpieczeń i spłat własnych wynosi 1 170 570 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku odpowiednio: 552 269 tys. zł oraz 1 186 875 tys. zł).

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Szacowane stany odpisu dla portfela kredytów i pożyczek analizowanych indywidualnie na bazie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń	Brak zmian w spłatach klientowskich	Spłaty klientowskie wzrost o 10%	Spłaty klientowskie spadek o 10%
Według stanu na 31 marca 2017			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	527 355	522 778	536 470
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	500 045	495 493	
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	566 903		580 145
Według stanu na 31 grudnia 2016			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	552 269	545 734	565 506
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	522 488	517 093	
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	601 263		617 239

3.2. Wartości niematerialne rozpoznane w wyniku nabycia Polbank EFG – test na utratę wartości

W konsekwencji podjęcia decyzji o przeprowadzeniu programu cyfrowej ewolucji i optymalizacji Banku na lata 2017 – 2019, na 31 marca 2017 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości rozpoznanej w wyniku nabycia Polbank EFG - marki „Polbank”.

Dla celów testu na utratę wartości ośrodek generujący środki pieniężne ustalony został na poziomie segmentu detalicznego Banku.

W stosunku do założeń modelu przyjętych do przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016, miały miejsce następujące zmiany.

Do wyliczenia stopy dyskontowej użyty został model wyceny aktywów kapitałowych (Capital Asset Pricing Model) przy zastosowaniu wartości stopy wolnej od ryzyka, wskaźnika beta dla sektora bankowego oraz premii za ryzyko kapitałowe. Wymagana stopa zwrotu z kapitału została oszacowana na poziomie 8,65% nominalnie (na 31 grudnia 2016 roku stopa zwrotu z kapitału wynosiła 9,04%). Do wyliczonej wartości dodano marżę w wysokości 2%, która odzwierciedla dodatkowe ryzyko przepływów pieniężnych generowanych przez markę. Stopa dyskontowa została oszacowana na poziomie 10,65% nominalnie (na 31 grudnia 2016 roku wynosiła 10,04%).

Długoterminowa stopa wzrostu przepływów pieniężnych po okresie prognozy została oszacowana na poziomie 5,0% nominalnie (4,6% na 31 grudnia 2016 roku), bazując na prognozach długoterminowego nominalnego wzrostu PKB.

W wyniku przeprowadzonej oceny utraty wartości marki „Polbank” na dzień 31 marca 2017 roku Grupa rozpoznała utratę wartości w wysokości 114 000 tys. zł. Grupa podjęła decyzję o całkowitym spisaniu wartości marki „Polbank”.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

4. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa podzieliła swoją działalność oraz zastosowała identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: „Bankowość Detaliczna”, „Bankowość Korporacyjna”, „Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe”, „Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność”. Podział ten odzwierciedla opisane w regulacjach wewnętrznych zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z obowiązującym w Grupie modelem biznesowym.

Bankowość Detaliczna – segment obejmuje produkty i usługi dedykowane dla klientów indywidualnych oraz mikro-przedsiębiorstw. W ramach segmentu wyróżnia się podsegmenty: klienta masowego, zamożnego, bankowości prywatnej i mikro-przedsiębiorstw.

Bankowość Korporacyjna – segment, w skład którego wchodzi podsegmenty dużych, średnich i małych przedsiębiorstw. Obejmuje sprzedaż produktów oraz usługi świadczone na rzecz przedsiębiorstw i innych podmiotów w tym: spółek i spółdzielni, instytucji niekomercyjnych, jednostek sektora budżetowego oraz przedsiębiorców indywidualnych, którzy ze względu na kryteria podziału segmentów nie zaliczają się do podsegmentu mikro-przedsiębiorstw.

Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe – transakcje, produkty i usługi dedykowane dla bankowych i niebankowych podmiotów finansowych, usługi dla kantorów wymiany walut oraz działalność własną prowadzoną na rachunek własny Grupy zaliczaną do księgi handlowej.

Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność, do której zaliczane są aktywa, pasywa i wyniki nieprzypisane do powyższych segmentów, a w szczególności:

- aktywa, pasywa oraz wynik z tytułu działalności Zarządzania Aktywami i Pasywami, tj. zarządzania płynnością, ryzykiem stóp procentowych i walutowym Grupy oraz jej portfelem inwestycyjnym,
- wynik z tytułu refinansowania składników aktywów i pasywów nieprzypisanych do żadnego z powyższych segmentów,
- wyłączenia konsolidacyjne dotyczące spółek konsolidowanych metodą pełną w ramach Grupy, które nie są częścią działalności zaniechanej.

Podział ten odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Grupy, które opierają się na kryteriach podmiotowych i finansowych (takich jak obroty lub saldo aktywów). Powyższa klasyfikacja klientów zastosowana w raporcie segmentowym jest odmienna w stosunku do klasyfikacji klientów, która została użyta przy sporządzaniu pozostałych not do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (w szczególności Noty 19. „Kredyty i pożyczki udzielone

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

klientom” oraz 24. „Zobowiązania wobec klientów”), która opiera się na klasach ryzyka przypisanych do poszczególnych klientów zgodnie z wewnętrznymi zasadami Grupy.

Działalność jednostek objętych konsolidacją metodą pełną została przypisana do wyżej wymienionych segmentów w następujący sposób:

- **Raiffeisen-Leasing Polska S.A.** oraz **Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.** – działalność zaniechana (w poprzednich okresach przypisane do Bankowości Detalicznej, Bankowości Korporacyjnej lub Zarządzania aktywami i pasywami oraz pozostała działalność zgodnie z klasyfikacją klientów obsługiwanych przez te spółki),
- **Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o.** – Bankowość Detaliczna,
- **Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.** - Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność,
- **Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o.** oraz **Raiffeisen Solutions Sp. z o.o.** – Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe,
- **Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o.** oraz **Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o.** oraz spółka celowa **ROOF Poland Leasing 2014 DAC** – działalność zaniechana (w poprzednich okresach przypisana do Zarządzania aktywami i pasywami oraz pozostała działalność).

Zasady informacji zarządczej obowiązujące w Grupie przewidują raportowanie wyników segmentów do poziomu zysku brutto. Poszczególnym segmentom przypisane są zarówno dochody uzyskane w ramach działalności tego segmentu, jak również koszty operacyjne związane z tą działalnością, a także pozostałe składowe rachunku zysków i strat.

Alokacja kosztów operacyjnych do segmentów w Grupie odbywa się zgodnie z metodologią zatwierdzoną przez Zarząd. Jest to proces wieloetapowy, którego końcowym efektem jest przypisanie wszystkich ogólnych kosztów operacyjnych do segmentów.

Transakcje pomiędzy segmentami działalności odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach. Ceny transferowe pieniądza w rozliczeniach pomiędzy segmentami wyceniane są w oparciu o stawki rynkowe lub stawki zatwierdzone przez Komitet Aktywów i Pasywów (ALCO) z uwzględnieniem waluty, terminu wymagalności lub zapadalności transakcji oraz marż płynnościowych.

Kluczem alokacji aktywów i pasywów oraz związanych z nimi przychodów i kosztów do poszczególnych segmentów jest przypisanie do segmentów klientów Grupy.

Zgodnie z zasadami informacji zarządczej w Grupie do wyniku na poszczególnych segmentach alokuje się również wynik odsetkowy z tytułu refinansowania kapitału i pożyczek podporządkowanych, koszty amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych. Salda pozycji bilansowych,

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

za wyjątkiem kapitałów, w oparciu o które policzone zostały powyższe składniki rachunku zysku i strat, w całości wykazywane są w segmencie Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność.

Na aktywa Bankowości Korporacyjnej składa się saldo alokowanych na ten segment kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz papierów korporacyjnych. Na pasywa Bankowości Korporacyjnej składa się saldo alokowanych na ten segment zobowiązań wobec klientów.

Na aktywa oraz pasywa Bankowości Detalicznej składa się saldo alokowanych na ten segment odpowiednio kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz zobowiązań wobec klientów.

Na aktywa segmentu Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych składa się saldo alokowanych na ten segment kredytów i pożyczek udzielonych klientom, część aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu nie stanowiąca portfela płynnościowego, saldo rezerwy obowiązkowej, część salda gotówki utrzymywanej w oddziałach świadczących usługi wymiany walut, należności od banków oraz dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych.

Na zobowiązania segmentu Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych składa się część alokowanych na ten segment zobowiązań wobec klientów, zobowiązania wobec banków z wyłączeniem finansowania długoterminowego zaklasyfikowanego do segmentu Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność i ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych.

Na aktywa i zobowiązania segmentu Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność składają się pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej nieprzypisane do pozostałych segmentów a w szczególności:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz inwestycyjne papiery wartościowe stanowiące portfele klasyfikowane, jako portfele inwestycyjne i płynnościowe Grupy,
- zaklasyfikowane, jako związane z działalnością ALM: zobowiązania wobec banków i innych podmiotów z tytułu finansowania długoterminowego, w tym także zobowiązania podporządkowane,
- pozostałe saldo kasy i środków w Banku Centralnym.

Do aktywów i pasywów niealokowanych zaliczane są:

- rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne,
- aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego,
- pozostałe aktywa i pasywa.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Działalność kontynuowana						Działalność zaniechana	Razem
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe	Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność	Działalność kontynuo- wana razem			
Przychody z tytułu odsetek	114 664	162 956	8 970	104 274	390 865	0	390 865	
Koszty z tytułu odsetek	-18 911	-65 629	-15 716	-22 394	-122 650	0	-122 650	
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek	95 754	97 328	-6 745	81 879	268 215	0	268 215	
Wynik odsetkowy wewnętrzny	-5 574	27 629	13 005	-35 060	0		0	
Wynik z tytułu odsetek	90 179	124 957	6 260	46 819	268 215	0	268 215	
Przychody nieodsetkowe zewnętrzne	75 459	58 669	28 090	-7 177	155 041	0	155 041	
Wynik z działalności bankowej	165 638	183 626	34 349	39 643	423 256	0	423 256	
Ogólne koszty administracyjne w tym:	-78 782	-165 994	-18 618	-27 349	-290 743	0	-290 743	
Amortyzacja	-4 409	-12 857	-856	-105	-18 227	0	-18 227	
Podatek od instytucji finansowych	-10 153	-17 553	-2 290	-6 714	-36 711	0	-36 711	
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	-22 763	-38 170	-11	66	-60 878	0	-60 878	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0	4 165	1 244	-113 872	-108 464	0	-108 464	
Zysk/strata brutto	53 940	-33 927	14 673	-108 227	-73 540	0	-73 540	
Podatek dochodowy					-2 603	0	-2 603	
Strata netto					-76 143	0	-76 143	
Strata przypadająca akcjonariuszom Jednostki Dominującej					-76 143	0	-76 143	
Aktywa alokowane	12 264 197	21 347 655	1 642 464	14 584 248	49 838 563	0	49 838 563	
Aktywa niealokowane						0	714 545	
Aktywa razem	12 264 197	21 347 655	1 642 464	14 584 248	49 838 563	0	50 553 108	
Zobowiązania alokowane	11 574 878	20 028 860	3 353 086	8 653 468	43 610 292	0	43 610 292	
Zobowiązania niealokowane						0	636 546	
Zobowiązania razem	11 574 878	20 028 860	3 353 086	8 653 468	43 610 292	0	44 246 838	

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	Działalność kontynuowana					Działalność zaniechana	Razem
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Institucje Finansowe i Rynki Kapitałowe	Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność	Działalność kontynuowa- wana razem		
Przychody z tytułu odsetek	116 562	160 642	9 756	107 991	394 950		394 950
Koszty z tytułu odsetek	-30 365	-80 338	-21 835	-26 329	-158 867		-158 867
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek	86 197	80 304	-12 079	81 661	236 083		236 083
Wynik odsetkowy wewnętrzny	3 250	33 936	18 254	-55 440	0		0
Wynik z tytułu odsetek	89 446	114 240	6 175	26 221	236 083		236 083
Przychody nieodsetkowe	74 189	52 769	29 866	-5 345	151 478		151 478
Wynik z działalności bankowej	163 635	167 009	36 041	20 876	387 561		387 561
Ogólne koszty administracyjne w tym:	-76 740	-192 457	-15 298	-18 635	-303 131		-303 131
Amortyzacja	-4 784	-21 180	-897	-150	-27 011		-27 011
Podatek od instytucji finansowych	-7 983	-12 275	-1 923	-6 630	-28 811		-28 811
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	-23 840	-16 081	46	127	-39 748		-39 748
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0	1 041	131	-12 856	-11 683		-11 683
Zysk/strata brutto	55 072	-52 763	18 997	-17 118	4 188		4 188
Podatek dochodowy							-26 033
Zysk/strata netto						11 720	-10 125
Strata przypadająca akcjonariuszom Jednostki Dominującej							-10 125
Aktywa alokowane	12 413 235	21 549 599	1 903 829	15 136 731	51 003 393		51 003 393
Aktywa niealokowane							1 749 347
Aktywa razem	12 413 235	21 549 599	1 903 829	15 136 731	51 003 393		52 752 740
Zobowiązania alokowane	13 780 945	18 954 118	3 534 187	9 467 404	45 736 654		45 736 654
Zobowiązania niealokowane							607 146
Zobowiązania razem	13 780 945	18 954 118	3 534 187	9 467 404	45 736 654		46 343 800

„Przychody nieodsetkowe” ze sprawozdania według segmentów uzgadniają się do sumy „Wyniku z tytułu prowizji i opłat” oraz „Wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany” skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

Grupa prowadzi działalność operacyjną wyłącznie na rynku krajowym.

Przychody z tytułu transakcji z żadnym pojedynczym zewnętrznym klientem nie stanowią 10 lub więcej procent łącznych przychodów Grupy.

Grupa oferuje szeroki zakres usług bankowych i finansowych.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

5. Wynik z tytułu odsetek

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Przychody z tytułu odsetek	Działalność kontynuowana	
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych bankom	4 985	4 993
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	273 011	271 583
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	27 428	41 447
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	43 396	50 208
Z tytułu instrumentów reverse repo	2 123	3 197
Z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	39 922	23 522
Razem	390 865	394 950
Koszty z tytułu odsetek		
Z tytułu depozytów bankowych	-2 478	-3 204
Z tytułu depozytów klientów	-91 586	-121 445
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	-1 238	-1 291
Z tytułu instrumentów repo	-1 663	-2 318
Z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych)	-21 850	-26 744
Z tytułu emisji obligacji własnych	-3 835	-3 865
Razem	-122 650	-158 867
Wynik z tytułu odsetek (w tym):	268 215	236 083
Całkowite przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	320 041	303 295
Całkowite koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	-121 412	-157 576

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

6. Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Stan na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia						Stan na koniec okresu	Odzyski ze sprzedaży wierzycielności i inne	Wpływ na wynik finansowy okresu	
		Utworzenie odpisów	Różnice kursowe	Zmiany wynikające ze zmian w strukturze Grupy	Rozwiązanie odpisów	Spisania aktywów	Sprzedaż wierzycielności	Reklasyfi- kacja	Różnice kursowe				
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone indywidualnie													
Należności od banków	60	3	0	0	-32	0	0	0	0	-3	28	0	29
Należności od klientów indywidualnych	13 256	22 293	0	0	-22 717	0	0	0	0	-2 269	10 563	0	424
Należności od klientów mikro	16 756	3 811	0	0	-3 248	0	0	0	0	-548	16 771	0	-563
Należności od dużych przedsiębiorstw	548 400	33 635	0	0	-21 336	0	-22 099	0	0	-17 716	520 884	66	-12 233
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	42 661	8 827	0	0	517	-2 199	0	0	0	-66	49 740	0	-9 344
Pozycje pozabilansowe	25 553	3 150	0	0	-10 124	0	0	0	0	-699	17 880	0	6 974
Inwestycyjne papiery wartościowe	27 159	5 626	0	0	0	0	0	0	0	0	32 785	0	-5 626
Razem	673 845	77 345	0	0	-56 940	-2 199	-22 099	0	-21 301	648 651	66	66	-20 339
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone grupowo (w tym: IBNR)													
Należności od banków	40	9	0	0	-38	0	0	0	0	-2	9	0	29
Należności od klientów indywidualnych	677 884	138 426	0	0	-113 780	0	-5 315	1 365	-12 234	-12 234	686 346	2 513	-22 133
Należności od klientów mikro	352 139	49 177	0	0	-33 315	0	-1 126	-1 153	-860	-860	364 862	499	-15 363
Należności od dużych przedsiębiorstw	61 751	17 273	0	0	-13 961	0	0	-212	-1 337	-1 337	63 514	0	-3 312
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	4 004	1 542	0	0	-1 589	0	0	0	0	-24	3 933	0	47
Należności od sektora publicznego	449	3	0	0	-11	0	0	0	0	0	441	0	8
Pozycje pozabilansowe	5 443	1 315	0	0	-1 499	0	0	0	0	-87	5 172	0	184
Razem	1 101 710	207 745	0	0	-164 193	0	-6 442	0	-14 544	1 124 277	3 013	3 013	-40 540
Odpisy i rezerwy razem	1 775 555	285 090	0	0	-221 133	-2 199	-28 541	0	-35 845	1 772 927	3 079	3 079	-60 878

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	Stan na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia						Stan na koniec okresu	Wpływ na wynik finansowy okresu		
		Utworzenie odpisów	Różnice kursowe	Zmiany wynikające ze zmian w strukturze Grupy	Rozwiązanie odpisów	Spisania aktywów	Sprzedaż wierzytelności	Reklasyfikacja	Różnice kursowe		Odzyski ze sprzedaży wierzytelności i inne	Działalność zaniechana	Działalność kontynuowana
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone indywidualnie													
Należności od klientów indywidualnych	21 471	11 460	0	-5 357	-8 039	0	0	0	-626	18 910	0	-1 332	-1 670
Należności od klientów mikro	123 030	35 861	0	-119 126	-7 966	-9 154	0	0	-307	22 338	0	-29 030	1 135
Należności od dużych przedsiębiorstw	771 563	163 641	0	-83 339	-107 026	-1 268	0	0	-989	742 582	0	-17 505	-39 110
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	74 056	9 043	3	-32 873	-4 700	-3 792	0	0	-9	41 729	36	-2 632	-1 675
Pozycje pozabilansowe	41 228	24 005	0	0	-32 071	0	0	0	-67	33 095	0	0	8 066
Razem	1 031 348	244 010	3	-240 695	-159 801	-14 214	0	0	-1 998	858 653	36	-50 499	-33 254
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone grupowo (w tym: IBNR)													
Należności od banków	165	16	1	0	-50	0	0	0	0	131	0	0	34
Należności od klientów indywidualnych	597 795	114 582	0	-2 494	-112 277	-29	0	-45	-2 993	594 539	0	-1 045	-1 260
Należności od klientów mikro	341 662	49 788	-241	-21 168	-58 179	68	0	47	-6	311 971	0	22 753	-14 362
Należności od dużych przedsiębiorstw	102 807	11 290	-124	-5 212	-39 080	0	0	-1	-2	69 678	0	22 253	5 537
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	10 670	2 944	-3	-5 440	-4 147	-7	0	-1	-4	4 013	0	491	711
Należności od sektora publicznego	96	2	0	0	-9	3	0	0	0	92	0	0	7
Pozycje pozabilansowe	9 046	1 522	0	0	-4 850	0	0	0	-6	5 712	0	71	2 837
Razem	1 062 241	180 144	-367	-34 314	-218 592	34	0	0	-3 011	986 135	0	44 523	-6 495
Odpisy i rezerwy razem	2 093 589	424 154	-364	-275 009	-378 393	-14 180	0	0	-5 009	1 844 788	36	-5 976	-39 748

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

7. Wynik z tytułu prowizji i opłat

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Przychody z tytułu prowizji i opłat	Działalność kontynuowana	
Z tytułu marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych	61 632	67 783
Z tytułu produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych	23 129	22 806
Z tytułu kart płatniczych, kredytowych	19 533	17 654
Z tytułu obsługi gotówki i przelewów	13 674	14 254
Z tytułu kredytów i pożyczek niestanowiące elementu efektywnej stopy procentowej	12 359	11 947
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	9 993	10 295
Z tytułu działalności powierniczej i maklerskiej	9 722	7 204
Z tytułu obsługi akredytyw i zobowiązań gwarancyjnych	7 137	6 967
Pozostałe	811	482
Razem	157 990	159 392
Koszty z tytułu prowizji i opłat		
Z tytułu kart płatniczych i operacji bankomatowych	-4 895	-8 444
Z tytułu obsługi gotówki i przelewów	-3 499	-3 662
Z tytułu marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych	-1 550	-2 587
Z tytułu produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych	-2 361	-2 050
Z tytułu kredytów i pożyczek niestanowiące elementu efektywnej stopy procentowej	-1 735	-1 808
Z tytułu działalności powierniczej i maklerskiej	-1 439	-1 006
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-687	-1 042
Pozostałe	-219	-281
Razem	-16 385	-20 880
Wynik z tytułu prowizji i opłat (w tym):	141 605	138 512
Całkowite przychody prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	86 636	84 405
Całkowite koszty prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	-13 396	-17 287

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

8. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	Działalność kontynuowana	
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	-6 068	-26 159
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową	4 189	4 614
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych	8 786	82
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	6 907	-21 463
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających		
Zabezpieczenie wartości godziwej	201	244
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	-2 241	867
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	2 442	-623
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	370	920
Nieefektywa część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	370	920
Razem wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	571	1 164
Wynik z pozycji wymiany		
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych	364 133	229 924
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane netto z wyceny pozostałych aktywów i pasywów	-358 251	-196 659
Razem wynik z pozycji wymiany	5 882	33 265
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	13 360	12 966

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w notcie 15.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

9. Ogólne koszty administracyjne

9.1. Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	Działalność kontynuowana	
Wynagrodzenia	-106 091	-129 473
Koszty ubezpieczeń społecznych	-19 159	-20 755
Pozostałe świadczenia pracownicze	-2 841	-3 174
Razem	-128 091	-153 402

9.2. Pozostałe ogólne koszty administracyjne

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Pozostałe ogólne koszty administracyjne	Działalność kontynuowana	
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-27 109	-40 539
w tym koszty rat leasingowych	-20 902	-31 702
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-22 623	-22 915
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-54 534	-23 551
Koszty usług konsultingowych	-14 453	-3 880
Koszty marketingu	-1 859	-5 587
Koszty szkoleń	-1 114	-755
Koszty pozostałych rat leasingowych	-1 140	-949
Pozostałe koszty rzeczowe	-21 593	-24 542
Amortyzacja, w tym:	-18 227	-27 011
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-8 765	-10 368
Amortyzacja wartości niematerialnych	-9 462	-16 642
Razem	-162 652	-149 729

W pierwszym kwartale 2017 roku Grupa ujęła pełną kwotę składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2017 rok w wysokości 48 483 tys. złotych, zaprezentowana w linii Składka i wpłaty na rzecz BFG.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres	Za okres
	od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
	Działalność kontynuowana	
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	4 664	910
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	6 441	530
Przychody z tytułu sprzedaży składników majątku trwałego	17	190
Przychody z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących wartość innych aktywów	115	0
Przychody z tytułu odzysków na aktywach spisanych przez Bank	3	0
Pozostałe przychody operacyjne – inne	2 323	1 034
Razem	13 563	2 664

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres	Za okres
	od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
	Działalność kontynuowana	
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	-2 055	-3 130
Koszty z tytułu utraty wartości majątku trwałego	0	-6 493
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-114 056	-227
Koszty windykacji	-5 225	-3 217
Inne	-691	-1 280
Razem	-122 027	-14 347

Koszty z tytułu spisania marki „Polbank” w wysokości 114 000 tys. złotych zostały zaprezentowane w linii Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych.

11. Podatek dochodowy

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej - działalność kontynuowana	Za okres	Za okres
	od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Zysk/strata brutto	-73 540	4 188
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	13 973	-796
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów poniesionych i szacowanych	-16 970	-24 722
Wpływ na podatek przychodów niepodlegających opodatkowaniu	394	-516
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-2 603	-26 033

Uzgodnienie podatku odniesionego do rachunku zysków i strat	Za okres	Za okres
	od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Podatek dochodowy bieżący	-512	0
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	-86	-640
Podatek odroczone z tytułu powstania i odwrócenia się różnic	-2 005	-25 393
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-2 603	-26 033

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Obciążenie wyniku podatkiem dochodowym rozpoznawane jest w oparciu o szacunek Zarządu średnio-ważonej rocznej stawki obciążenia wyniku podatkiem dochodowym dla całego roku finansowego przemnożonej przez wynik brutto za dany okres śródroczny. Z uwagi na wystąpienie straty brutto na 31 marca 2017 efektywna stopa podatkowa na koniec 1 kwartału 2017 i 1 kwartału 2016 jest nieporównywalna.

12. Działalność zaniechana

W dniu 31 marca 2016 Jednostka Dominująca sprzedała akcje Raiffeisen-Leasing Polska S.A. („RLPL”) na rzecz Raiffeisen Bank International AG. Celem transakcji była poprawa wskaźników kapitałowych Grupy zgodnie z rekomendacją KNF. Wskutek tej transakcji Grupa utraciła kontrolę nad spółką RLPL oraz wszystkimi spółkami wchodzącymi w skład Grupy RLPL, czyli spółką Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Services Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o. oraz spółką celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC.

Zakres działalności, który został zbyty stanowił odrębną, ważną linię działalności Grupy, dlatego też został zaklasyfikowany do działalności zaniechanej.

W tabeli poniżej zostały wyodrębnione przychody, koszty oraz wynik tej działalności: spółki RLPL oraz spółek wchodzących w skład Grupy RLPL wyłączając transakcje wewnątrz Grupy RLPL, nie zostały wyłączone transakcje zawarte przez spółki Grupy RLPL z Jednostką Dominującą i jej jednostkami zależnymi za okres kończący się 31 marca 2016 roku (tj. do dnia utraty kontroli przez Jednostkę Dominującą na Grupą RLPL).

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Działalność zaniechana	
Przychody z tytułu odsetek	77 294
Koszty z tytułu odsetek	-42 271
Wynik z tytułu odsetek	35 023
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	-5 976
Przychody z tytułu prowizji i opłat	10 426
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-49
Wynik z tytułu prowizji i opłat	10 377
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	-117
Ogólne koszty administracyjne	-31 801
Pozostałe przychody operacyjne	15 525
Pozostałe koszty operacyjne	-1 626
Zysk brutto	21 405
Podatek dochodowy	-4 997
Zysk netto	16 408
Wynik brutto ze sprzedaży działalności zaniechanej	33 751
Podatek dochodowy z tytułu wyniku ze sprzedaży działalności zaniechanej	-38 439
Zysk netto z działalności zaniechanej	11 720
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	-119 693
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-1 211
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-590 940

*do dnia utraty kontroli przez Jednostkę Dominującą nad Grupą RLPL

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Aktywa i pasywa Grupy RLPL na dzień sprzedaży, tj. 31 marca 2016 i wynik ze sprzedaży są zaprezentowane w tabeli poniżej:

Aktywa	Na dzień 31 marca 2016
Należności od banków	420 429
Pochodne instrumenty finansowe	135
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 582 236
Wartości niematerialne	15 582
Rzeczowe aktywa trwałe	151 873
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	411 873
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	936
Inne aktywa	80 276
Aktywa razem	6 663 340
Zobowiązania	
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	4 639 515
Pochodne instrumenty finansowe	558
Zobowiązania wobec klientów	28 989
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 262 020
Pozostałe zobowiązania	58 770
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 142
Rezerwy	11 097
Zobowiązania razem	6 002 091
Aktywa netto działalności zaniechanej	661 249
Cena sprzedaży	695 000
Wynik brutto ze sprzedaży działalności zaniechanej	33 751
Podatek dochodowy z tytułu wyniku ze sprzedaży działalności zaniechanej	-38 439
Wynik netto ze sprzedaży działalności zaniechanej	-4 688

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

13. Kasa i środki w Banku Centralnym

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Środki pieniężne w kasie	682 779	667 808	723 232
Środki w Banku Centralnym	937 698	1 064 061	368 988
Razem	1 620 477	1 731 869	1 092 220

14. Należności od banków

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Depozyty zabezpieczające	73 987	139 126	828 040
Środki na rachunkach bieżących	55 496	153 108	44 103
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	36 727	42 429	53 174
Lokaty w innych bankach	20 128	0	70 000
Należności od banków brutto	186 338	334 663	995 317
Odpisy z tytułu utraty wartości	-37	-100	-131
Należności od banków netto	186 301	334 563	995 186

15. Pochodne instrumenty finansowe

Grupa zawiera następujące instrumenty pochodne, w tym także wykorzystywane jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne i wartość godziwą:

- walutowe transakcje terminowe,
- opcje walutowe,
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące niezrealizowane transakcje spot.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Wartość nominalna instrumentów bazowych	31 marca 2017		Wartość nominalna instrumentów bazowych	31 grudnia 2016		Wartość nominalna instrumentów bazowych	31 marca 2016	
		Wartości godziwe			Wartości godziwe			Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania		Aktywa	Zobowiązania		Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe w portfelu handlowym									
Walutowe kontrakty (fx swap i fx forward)	24 003 976	237 006	221 792	26 089 130	316 843	243 589	45 487 067	566 606	504 538
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 187 861	20 587	21 607	2 415 094	20 016	20 506	2 414 679	19 893	19 776
Razem walutowe instrumenty pochodne	27 191 837	257 593	243 399	28 504 224	336 859	264 095	47 901 745	586 498	524 314
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	14 304 896	116 463	71 487	13 715 389	129 828	83 258	13 705 703	174 406	112 850
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	2 187 920	119	0	500 000	22	0	2 153 680	431	824
Razem instrumenty pochodne dla stóp procentowych	16 492 816	116 582	71 487	14 215 389	129 850	83 258	15 859 383	174 837	113 674
Forward kredytowy	92 985	0	0	79 984	0	0	0	0	0
Razem	43 777 638	374 175	314 886	42 799 597	466 709	347 353	63 761 128	761 335	637 988
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne									
Walutowe kontrakty (fx swap)	488 156	15 046	0	1 100 828	0	28 918	1 295 566	45 126	0
Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	6 316 728	17 340	788 930	6 256 327	0	1 151 903	6 594 603	4 928	810 603
Razem	6 804 884	32 386	788 930	7 357 155	0	1 180 821	7 890 168	50 055	810 603
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą									
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	114 270	0	15 535	121 549	0	17 992	122 336	0	21 158
Razem	114 270	0	15 535	121 549	0	17 992	122 336	0	21 158
Razem pochodne instrumenty finansowe	50 696 792	406 561	1 119 351	50 278 301	466 709	1 546 166	71 773 632	811 390	1 469 749

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

16. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia wartości godziwej udzielonego kredytu o stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym jest swap na stopę procentową, gdzie Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową, a otrzymuje kupon oparty o stopę zmienną.

Pod koniec grudnia 2005 roku Jednostka Dominująca udzieliła na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,9 mln EUR. Wartość zmiany wyceny kredytu i transakcji zabezpieczającej za okres kończący się 31 marca 2017 roku i 31 marca 2016 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat części nieefektywnej zabezpieczenia odniesionej do wyniku zysków i strat prezentuje nota 8.

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	2 442	-623
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	-2 241	867
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	201	244
Wynik odsetkowy na instrumencie pochodnym zabezpieczającym	-1 238	-1 291
	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	114 270	122 336
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	114 270	122 336

Grupa stosuje także rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat opartych o zmienną stopę WIBOR, wynikających z ryzyka zmiany stóp procentowych oraz ryzyka kursowego. Instrumentami zabezpieczającymi są walutowy swap na stopę procentową, gdzie Grupa płaci kupon oparty o stopę CHF LIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF i złotych polskich oraz transakcja forward, w której Grupa sprzedaje CHF. Wartości nominalne i godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających zostały zaprezentowane w nocie 15.

Kwoty rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) prezentuje poniższe zestawienie:

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	11 241	30 759
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających rozpoznany w rachunku zysków i strat	43 396	50 208
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	370	920

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) prezentuje poniższe zestawienie.

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie) na początek okresu	-37 998	-46 858
Kapitał z aktualizacji wyceny (wycena wraz z odsetkami zrealizowanymi w okresie)	461 799	150 612
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-43 396	-50 208
Wynik z tytułu rewaluacji na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-406 792	-68 727
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	-370	-920
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie) na koniec okresu	-26 757	-16 100

W kwocie 26 758 tys. złotych zaprezentowanej w kapitale z aktualizacji wyceny 26 959 tys. złotych dotyczy efektywnej części zabezpieczenia przepływów pieniężnych zabezpieczonych transakcjami CIRS. W tej kwocie część zabezpieczająca przepływy z kredytów wynosi 71 011 tys. złotych, natomiast część zabezpieczająca przepływy z depozytów wynosi -97 970 tys. złotych.

17. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	392 338	371 779	394 937
Bony pieniężne NBP	4 898 790	7 393 915	7 850 000
Obligacje innych instytucji finansowych	355 310	0	0
Obligacje korporacyjne	46 484	278 225	57 626
Listy zastawne	2 527	3 423	9 032
Razem	5 695 449	8 047 342	8 311 595

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

18. Inwestycyjne papiery wartościowe

Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, inne)	Zmiana naliczonych odsetek, dyskonta i wyceny	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na koniec okresu
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	3 475 082	200 000	0	-8 057	0	0	3 667 025
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	3 475 082	200 000	0	-8 057	0	0	3 667 025
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	60 140	0	0	2 285	-1 013	0	61 412
Papiery wartościowe zablokowane pod BFG*	229 409	0	0	-589	0	0	228 820
Obligacje innych instytucji finansowych	0	150 000	0	663	0	0	150 663
Obligacje korporacyjne	293 895	27 008	-42 246	1 874	0	-5 626	274 905
Obligacje skarbowe	3 904 028	500 000	-233 000	-6 541	0	0	4 164 487
Razem dostępne do sprzedaży	4 487 472	677 008	-275 246	-2 308	-1 013	-5 626	4 880 287
Razem	7 962 554	877 008	-275 246	-10 365	-1 013	-5 626	8 547 312

* zawiera obligacje skarbowe

Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, inne)	Zmiana naliczonych odsetek, dyskonta i wyceny	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na koniec okresu
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	1 964 957	100 000	0	-9 099	0	0	2 055 858
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	1 964 957	100 000	0	-9 099	0	0	2 055 858
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	95 495	0	-6	0	88	0	95 577
Papiery wartościowe zablokowane pod BFG*	228 816	0	0	-37	0	0	228 779
Obligacje korporacyjne	319 970	16 500	-11 500	3 085	0	0	328 055
Obligacje skarbowe	1 232 417	2 245 000	-219 081	56 234	0	0	3 314 570
Razem dostępne do sprzedaży	1 876 698	2 261 500	-230 587	59 282	88	0	3 966 981
Razem	3 841 655	2 361 500	-230 587	50 183	88	0	6 022 839

* zawiera obligacje skarbowe

19. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Segmentacja klientów zastosowana w poniższych notach opiera się na klasach ryzyka przypisanych do poszczególnych klientów zgodnie z wewnętrznymi zasadami Grupy i jest odmienna w stosunku do klasyfikacji klientów zaprezentowanej w nocie 4 „Informacje dotyczące segmentów działalności”, opierającej się na modelu biznesowym Grupy.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej	31 marca 2017			31 grudnia 2016			31 marca 2016		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Klienci indywidualni	19 553 649	696 909	18 856 740	20 322 980	691 140	19 631 840	19 711 086	613 449	19 097 637
Klienci mikro	2 874 331	381 633	2 492 698	2 860 503	368 895	2 491 608	2 769 066	334 309	2 434 757
Duże przedsiębiorstwa	11 250 774	584 397	10 666 377	10 952 367	610 151	10 342 216	11 743 654	812 259	10 931 395
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 333 231	53 673	1 279 558	1 358 375	46 665	1 311 710	1 332 114	45 741	1 286 373
Sektor publiczny	87 531	441	87 090	87 572	449	87 123	20 094	92	20 002
Razem	35 099 516	1 717 053	33 382 463	35 581 797	1 717 300	33 864 497	35 576 014	1 805 850	33 770 164

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej									
31 marca 2017									
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez przesłanki utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki udzielone klientom z przesłanką utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	18 514 147	56 545	6 321	0	21 872	10 541	1 011 309	629 823	18 856 740
Należności od klientów mikro	2 125 748	15 471	0	0	31 704	16 767	716 879	349 395	2 492 698
Należności od dużych przedsiębiorstw	9 698 612	40 979	675 386	22 514	876 776	520 904	0	0	10 666 377
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 252 311	2 683	18 009	1 244	62 911	49 746	0	0	1 279 558
Należności od sektora publicznego	87 531	441	0	0	0	0	0	0	87 090
Razem	31 678 349	116 119	699 716	23 758	993 263	597 958	1 728 188	979 218	33 382 463

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej									
31 grudnia 2016									
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez przesłanki utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki udzielone klientom z przesłanką utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	19 276 672	52 665	10 518	0	28 940	13 228	1 006 850	625 247	19 631 840
Należności od klientów mikro	2 113 321	14 331	0	0	31 030	16 742	716 152	337 822	2 491 608
Należności od dużych przedsiębiorstw	9 453 399	46 018	527 026	15 695	971 942	548 438	0	0	10 342 216
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 284 748	2 730	18 373	1 270	55 254	42 665	0	0	1 311 710
Należności od sektora publicznego	87 572	449	0	0	0	0	0	0	87 123
Razem	32 215 712	116 193	555 917	16 965	1 087 166	621 073	1 723 002	963 069	33 864 497

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

31 marca 2016

	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez przesłanki utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki udzielone klientom z przesłanką utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	18 756 221	53 146	9 992	0	37 774	18 907	907 099	541 396	19 097 637
Należności od klientów mikro	2 058 805	11 173	3 719	0	44 575	22 341	661 967	300 795	2 434 757
Należności od dużych przedsiębiorstw	9 967 495	49 432	570 387	20 247	1 205 772	742 580	0	0	10 931 395
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 262 302	2 560	21 134	1 450	48 678	41 731	0	0	1 286 373
Należności od sektora publicznego	20 094	92	0	0	0	0	0	0	20 002
Razem	32 064 917	116 403	605 232	21 697	1 336 799	825 559	1 569 066	842 191	33 770 164

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

20. Wartości niematerialne

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Wartości niematerialne, w tym:			
Wartość firmy	0	0	32 966
Marka „Polbank”	0	114 000	200 000
Relacje z klientami	15 082	16 807	24 126
Oprogramowanie komputerowe	227 575	203 270	220 064
Oprogramowanie komputerowe w budowie	20 376	47 022	41 392
Zaliczki na wartości niematerialne	32	1 984	5 643
Razem	263 065	383 083	524 191

W konsekwencji podjęcia decyzji o przeprowadzeniu programu cyfrowej ewolucji i optymalizacji Banku na lata 2017 – 2019, na 31 marca 2017 roku Bank przeprowadził test na utratę wartości marki „Polbank”, który skutkowało spisaniem w całości marki „Polbank” w wysokości 114 000 tys. zł. Koszty z tytułu spisania marki „Polbank” w wysokości 114 000 tys. złotych zostały zaprezentowane w linii Pozostałe koszty operacyjne.

21. Rzeczowe aktywa trwałe

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Środki trwałe, w tym:			
Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	56 249	58 830	38 044
Urządzenia techniczne i maszyny	45 304	47 931	56 282
Środki transportu	11	12	0
Inne środki trwałe	7 848	8 249	4 784
Środki trwałe w budowie	3 157	3 204	24 953
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	0	0	587
Razem	112 569	118 228	124 651

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

22. Inne aktywa

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Aktywa finansowe brutto			
Inkaso weksli i czeków	359	2 451	201
Dłużnicy różni	83 421	85 478	781 061
Rozrachunki z biurami maklerskimi – należności	6 215	4 757	5 756
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	92 614	101 513	64 421
Aktywa finansowe brutto razem	182 609	194 199	851 439
Odpisy aktualizujące	-9 171	-13 467	-5 384
Aktywa finansowe netto razem	173 438	180 732	846 055
Aktywa niefinansowe brutto			
Koszty zapłacone z góry	38 931	35 974	117 104
Przychody do otrzymania	2 317	1 566	1 899
Aktywa przejęte za długi	2 580	2 581	2 580
Inne	391	185	172
Rozrachunki publiczno - prawne	32	422	46 111
Aktywa niefinansowe brutto razem	44 251	40 728	167 866
Odpisy aktualizujące	0	0	-2
Aktywa niefinansowe netto razem	44 251	40 728	167 864
Razem	217 689	221 460	1 013 919

23. Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Rachunki bieżące	468 172	140 168	332 536
Depozyty terminowe	83 471	194 067	231 372
Kredyty otrzymane	6 789 054	7 099 171	6 775 837
Razem	7 340 697	7 433 406	7 339 745

24. Zobowiązania wobec klientów

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	17 810 138	18 218 007	17 095 563
Zobowiązania wobec klientów mikro	2 452 445	2 565 414	1 966 078
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	10 973 069	12 326 483	13 262 803
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	3 092 156	3 219 506	3 371 077
Zobowiązania wobec sektora publicznego	23	1	0
Razem	34 327 831	36 329 411	35 695 520

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

25. Zobowiązania podporządkowane

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Pożyczka o wartości 25 milionów EUR z terminem zapadalności w 2017 roku	105 748	110 849	106 977
Pożyczka o wartości 50 milionów EUR z terminem zapadalności w 2024 roku	211 000	221 247	213 429
Pożyczka o wartości 95 milionów EUR z terminem zapadalności w 2022 roku	0	0	405 543
Razem	316 748	332 096	725 949

26. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Stan na początek okresu	Zmniejszenia wynikające ze zmian w strukturze Grupy	Zmiana - naliczenie odsetek	Stan na koniec okresu
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych Jednostki Dominującej	501 830	0	3 835	505 665
Razem	501 830	0	3 835	505 665

Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	Stan na początek okresu	Zmniejszenia wynikające ze zmian w strukturze Grupy	Zmiana - naliczenie odsetek	Stan na koniec okresu
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych Jednostki Dominującej	501 825	0	3 865	505 690
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych spółki sekuryzacyjnej	1 256 852	-1 259 674	2 822	0
Razem	1 758 677	-1 259 674	6 687	505 690

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

27. Rezerwy

Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Stan na początek okresu	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Zmiany w związku ze zmianami w strukturze Grupy	Stan na koniec okresu
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	25 552	3 150	-10 124	0	-699	0	17 879
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo (IBNR)	5 444	1 315	-1 499	0	-87	0	5 173
Razem rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	30 996	4 465	-11 623	0	-786	0	23 052
Rezerwy na sprawy sporne	14 358	0	-58	-700	0	0	13 600
Rezerwa na bonusy	65 808	13 032	0	-7 306	0	0	71 534
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	16 253	0	0	-638	0	0	15 615
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne	3 237	0	0	-38	0	0	3 199
Rezerwa restrukturyzacyjna	16 067	0	0	-2 204	0	0	13 863
Inne rezerwy	10	0	0	-7	0	0	3
Razem rezerwy	115 733	13 032	-58	-10 893	0	0	117 814
Razem	146 729	17 497	-11 681	-10 893	-786	0	140 866

Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	Stan na początek okresu	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Zmiany w związku ze zmianami w strukturze Grupy	Stan na koniec okresu
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	41 227	24 005	-32 071	0	-67	0	33 094
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo (IBNR)	9 047	1 522	-4 430	-421	-6	0	5 712
Razem rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	50 274	25 527	-36 501	-421	-73	0	38 807
Rezerwy na sprawy sporne	17 902	2 068	-1 576	-950	0	-288	17 156
Rezerwa na bonusy	56 861	18 991	0	-10 893	5	-6 894	58 069
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	23 884	95	0	-704	0	-3 731	19 543
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne	3 543	0	0	0	0	-184	3 359
Rezerwa restrukturyzacyjna	9 748	19 053	-885	-4 539	0	0	23 378
Inne rezerwy	110	0	0	-109	0	0	1
Razem rezerwy	112 048	40 207	-2 460	-17 195	5	-11 097	121 507
Razem	162 323	65 734	-38 962	-17 616	-68	-11 097	160 314

Rezerwy na sprawy sporne według stanu na 31 marca 2017 roku składały się głównie z:

- rezerwy utworzonej w związku z karą nałożoną na Bank przez UOKiK w październiku 2014 roku dotyczącą praktyk w zakresie zawierania z konsumentami umów dotyczących przystąpienia do umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie o nazwie „Program Pomnażania Oszczędności Kumulatus”.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kara nałożona przez UOKiK wynosiła 21 122 tys. zł. Decyzja jest nieprawomocna. Bank złożył odwołanie do tej decyzji. Bank utworzył rezerwę z tego tytułu w wysokości 10 561 tys. zł, ponieważ w ocenie Grupy prawdopodobny wpływ środków z tego tytułu nie przekroczy tej kwoty,

- rezerwy w kwocie 1 604 tys. zł dotyczącej spraw spornych z byłymi partnerami franczyzowymi Polbanku,
- rezerwy w kwocie 1 250 tys. złotych dotyczącej spraw spornych z tytułu rozliczenia transakcji opcyjnych.

Rezerwa restrukturyzacyjna według stanu na 31 marca 2017 roku w kwocie 13 863 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku 16 070 tys. zł) dotyczy przede wszystkim odpraw wynikających z obowiązujących programów restrukturyzacyjnych, a także kosztów związanych z likwidacją placówek Jednostki Dominującej. Zmiana rezerwy w stosunku do poprzedniego okresu raportowego wynikała przede wszystkim z wykorzystania rezerw na program optymalizacji zatrudnienia i sieci sprzedaży z poprzednich lat.

28. Kapitały

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu i prawo do dywidendy. Udziałowcem, który posiada 100% kapitału zakładowego Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International AG.

Zarejestrowany kapitał akcyjny	Wartość nominalna akcji		Liczba akcji (w szt.)	
	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Stan na początek okresu	2 256 683	2 256 683	248 260	248 260
Podział dotychczasowych akcji	0	0	225 420 080	0
Stan na koniec okresu	2 256 683	2 256 683	225 668 340	248 260

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku zwołane na dzień 29 września 2016 roku podjęło uchwały w sprawie zmian Statutu Banku, które dotyczyły między innymi zmiany liczby i wartości nominalnej akcji Banku poprzez podział dotychczasowych akcji bez zmiany wysokości kapitału zakładowego w ten sposób, że kapitał zakładowy Banku będzie dzielił się na 225 668 340 akcji o wartości nominalnej 10 zł, wszystkie dotychczasowe akcje staną się akcjami nowej serii AA.

Wniosek o rejestrację zmian w Statucie został złożony w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 7 listopada 2016 roku.

W dniu 14 lutego 2017 roku Bank powziął informację o rejestracji zmian w Statucie Banku przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Pozostałe kapitały	31 marca 2017	31 grudnia 2016
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 025 019	995 019
Rozliczenie zakupu zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-3 883	-3 883
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto	5 236	-5 390
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto	-21 673	-30 778
Fundusz na działalność maklerską	1 000	1 000
Pozostałe kapitały rezerwowe	46 522	46 522
Stan na koniec okresu	1 052 220	1 002 489

Pozostałe noty

29. Zobowiązania warunkowe

Poniższa tabela przedstawia pozycje pozabilansowe udzielone i otrzymane:

	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Udzielone zobowiązania gwarancyjne			
Gwarancje bankowe	1 724 497	1 739 565	1 627 289
Akredytywy i akcepty bankowe	188 586	188 697	174 424
Razem udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 913 083	1 928 262	1 801 714
Udzielone zobowiązania finansowe			
Zobowiązania do udzielenia kredytu:			
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	6 933 182	7 129 960	7 658 535
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	3 172 073	3 396 644	3 567 384
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	3 761 109	3 733 316	4 091 151
Razem udzielone zobowiązania finansowe	6 933 182	7 129 960	7 658 535
Razem	8 846 265	9 058 222	9 460 248
	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Gwarancje otrzymane	5 652 413	5 871 309	5 812 891
Razem	5 652 413	5 871 309	5 812 891

30. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Środki w kasach Banku	682 779	667 808	723 232
Środki na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	937 698	1 064 061	368 988
Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	55 496	153 108	46 075
Lokaty w innych bankach (z terminem wymagalności do 3 miesięcy)	20 128	0	70 000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 696 101	1 884 977	1 208 295

Pozostałe noty (cd.)

31. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych były zgodne z zasadami, które zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Wpływ parametrów estymowanych na wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych, klasyfikowanych przez Bank do Kategorii III, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyceniane są do wartości godziwej na dzień 31 marca 2017 roku, jest nieznaczący i nie różni się istotnie w stosunku do wartości ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Poniżej przedstawiono wartość księgową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych w podziale na trzy kategorie wyceny do wartości godziwej:

Pozostałe noty (cd.)

Wyszczególnienie pozycji	31 marca 2017					31 grudnia 2016				
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III
Aktywa finansowe										
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 620 477	1 620 477	0	0	1 620 477	1 731 869	1 731 869	0	0	1 731 869
Należności od banków	186 301	186 032	0	0	186 032	334 563	314 103	27 614	0	286 489
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 695 449	5 695 449	747 648	4 898 790	49 011	8 047 342	8 047 343	371 779	7 393 915	281 649
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	406 561	406 561	0	403 499	3 062	466 709	466 720	0	463 054	3 666
Pochodne instrumenty finansowe w portfelu handlowym	374 175	374 175	0	371 113	3 062	466 709	466 720	0	463 054	3 666
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	32 386	32 386	0	32 386	0	0	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe, w tym:	8 547 312	8 519 730	8 183 413	0	336 317	7 962 554	7 922 498	7 568 463	0	354 035
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	3 667 025	3 639 443	3 639 443	0	0	3 475 082	3 435 026	3 435 026	0	0
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, w tym:	4 880 287	4 880 287	4 543 970	0	336 317	4 487 472	4 487 472	4 133 437	0	354 035
Udziały kapitałowe	61 412	61 412	0	0	61 412	60 140	60 140	0	0	60 140
Papiery dłużne	4 668 212	4 818 875	4 543 970	0	274 905	4 427 332	4 427 332	4 133 437	0	293 895
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	33 382 463	30 581 710	0	0	30 581 710	33 864 497	31 441 321	0	0	31 441 321
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	18 856 740	16 453 933	0	0	16 453 933	19 631 840	17 322 307	0	0	17 322 307
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	2 492 698	2 320 761	0	0	2 320 761	2 491 608	2 364 899	0	0	2 364 899
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	10 666 377	10 460 922	0	0	10 460 922	10 342 216	10 355 266	0	0	10 355 266
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	1 279 558	1 259 318	0	0	1 259 318	1 311 710	1 311 722	0	0	1 311 722
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	87 090	86 776	0	0	86 776	87 123	87 127	0	0	87 127
Inne aktywa finansowe	173 438	173 438	0	0	173 438	180 732	177 408	0	0	177 408
Aktywa finansowe razem	50 012 001	47 183 397	8 931 061	5 302 289	32 950 047	52 588 266	50 101 262	7 967 856	7 856 969	34 276 437

Pozostałe noty (cd.)

Wyszczególnienie pozycji	31 marca 2017					31 grudnia 2016				
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III
Zobowiązania finansowe										
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	7 340 697	7 236 639	0	0	7 236 639	7 433 406	7 325 622	2 888	0	7 322 734
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	1 119 351	1 119 351	0	1 118 541	810	1 546 166	1 546 174	0	1 545 812	362
Pochodne instrumenty finansowe w portfelu handlowym	314 886	314 886	0	314 076	810	347 353	347 361	0	346 999	362
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	788 930	788 930	0	788 930	0	1 180 821	1 180 821	0	1 180 821	0
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	15 535	15 535	0	15 535	0	17 992	17 992	0	17 992	0
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	34 327 831	34 525 882	0	0	34 525 882	36 329 411	36 369 470	0	0	36 369 470
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	17 810 138	17 905 060	0	0	17 905 060	18 218 007	18 239 621	0	0	18 239 621
Zobowiązania wobec klientów mikro	2 452 445	2 458 875	0	0	2 458 875	2 565 414	2 566 605	0	0	2 566 605
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	10 973 069	11 054 040	0	0	11 054 040	12 326 483	12 341 423	0	0	12 341 423
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	3 092 156	3 107 879	0	0	3 107 879	3 219 506	3 221 820	0	0	3 221 820
Zobowiązania wobec sektora publicznego	23	28	0	0	28	1	1	0	0	1
Zobowiązania podporządkowane	316 748	244 532	0	0	244 532	332 096	256 375	0	0	256 375
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	505 665	505 710	0	0	505 710	501 830	501 843	0	0	501 843
Pozostałe zobowiązania finansowe	401 489	401 489	0	0	401 489	444 058	443 976	0	0	443 976
Zobowiązania finansowe razem	44 011 781	44 033 603	0	1 118 541	42 915 062	46 586 968	46 443 460	2 888	1 545 812	44 894 760

Pozostałe noty (cd.)

W tabeli poniżej zaprezentowano zmiany stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według kategorii III, które w bilansie wyceniane są do wartości godziwej.

Za okres od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - papiery dłużne	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na początek okresu	281 649	3 667	293 895	363
Zwiększenia, w tym:	8 399	397	6 260	126
Zakup	6 726	0	3 112	0
Transakcje pochodne zawarte w okresie	0	234	0	205
Przychód z instrumentów finansowych, ujęty w pozycji:	1 673	163	3 148	-79
Wynik z tytułu odsetek	89	2	3 036	-71
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	1 584	161	0	-8
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	112	0
Zmniejszenia, w tym:	-241 037	-1 002	-25 250	321
Rozliczenie/wykup	0	-270	0	-291
Sprzedaż	-238 079	0	-17 315	0
Strata z instrumentów finansowych, ujęta w pozycji:	-2 958	-732	-7 935	615
Wynik z tytułu odsetek	-474	-65	-440	9
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-2 484	-667	0	606
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	-7 495	0
Reklasyfikacja	0	0	0	-3
Stan na koniec okresu	49 011	3 062	274 905	810
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-623	-604	-2 765	448
Wynik z tytułu odsetek	277	0	4 618	0
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-900	-604	0	448
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	-7 383	0

Pozostałe noty (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - papiery dłużne	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na początek okresu	91 907	9 859	319 970	7
Zwiększenia, w tym:	15 053	7 360	20 032	687
Zakup	13 138	0	16 625	0
Transakcje pochodne zawarte w okresie	0	178	0	642
Przychód z instrumentów finansowych, ujęty w pozycji:	1 915	2 162	3 407	0
Wynik z tytułu odsetek	174	0	2 820	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	587	0
Reklasyfikacja	0	5 020	0	45
Zmniejszenia, w tym:	-40 302	-368	-11 948	7
Rozliczenie/wykup	0	-285	0	0
Sprzedaż	-33 856	0	0	0
Strata z instrumentów finansowych, ujęta w pozycji:	-6 446	-53	-11 948	7
Wynik z tytułu odsetek	-233	0	-825	0
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-6 212	-53	0	8
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	-11 123	0
Zmiana w strukturze Grupy	0	-31	0	0
Stan na koniec okresu	66 658	16 850	328 054	701
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, ujęty w pozycji:	-3 948	7 022	-5 953	695
Wynik z tytułu odsetek	523	0	4 583	0
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-4 471	7 022	0	695
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	-10 536	0

32. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmioty powiązane z Bankiem jako Jednostką Dominującą to:

- Jednostki dominujące:
 - jednostka dominująca najwyższego szczebla – Banki Regionalne Raiffeisen (są stronami Umowy Konsorcjalnej RBI).
 - jednostka dominująca wobec Banku – Raiffeisen Bank International AG (RBI).

Pozostałe noty (cd.)

- Jednostki zależne wobec Jednostki Dominującej objęte konsolidacją:
 - Raiffeisen-Leasing Polska S.A., Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp z o.o – do 31 marca 2016 roku
 - Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o., Raiffeisen Solutions Sp z o.o. , Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
- Jednostka zależna wobec Jednostki Dominującej nieobjęta konsolidacją - Leasing Poland Sp. z o.o.
- Członkowie kluczowego personelu Jednostki Dominującej oraz kluczowego personelu jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej,
- Pozostałe jednostki – pozostałe jednostki powiązane – podmioty kontrolowane przez jednostki dominujące i jednostki zależne, oraz podmioty wywierające znaczący wpływ na Raiffeisen Zentralbank Österreich AG,
- Spółka celowa ROOF Poland Leasing 2014 DAC (do 31 marca 2016 roku).

W ramach zwykłej działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji z członkami kluczowego personelu Jednostki Dominującej. Do członków kluczowego personelu Jednostki Dominującej zalicza się członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, których listę zaprezentowano w nocie 1 śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Transakcje z członkami kluczowego personelu Grupy mogą obejmować przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Transakcje z jednostką dominującą wobec Banku obejmowały transakcje mające na celu zapewnienie finansowania działalności Grupy (głównie depozyty międzybankowe, kredyty otrzymane oraz pożyczki podporządkowane) oraz domknięcie otwartych pozycji na operacjach instrumentami pochodnymi. W skonsolidowanym rachunku zysków i strat skutkowało to powstaniem kosztów odsetkowych, wyniku na instrumentach finansowych oraz ogólnych kosztów administracyjnych.

Pozostałe noty (cd.)

Pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2017	31 grudnia 2016
Należności od banków	55 771	146 551	0	0	1 736	13 343
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	251 015	277 752	0	0	175	506
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0	1 634	1 749	0	0
Inne aktywa	95	95	0	0	11	1 325
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	5 362 251	5 368 872	0	0	1 691 152	1 764 593
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	966 487	1 477 686	0	0	2 433	2 009
Zobowiązania wobec klientów	0	0	5 203	5 430	18 131	15 848
Zobowiązania podporządkowane	316 748	332 096	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	15 844	26 383	0	0	378	580
Rezerwy na zobowiązania	2 348	2 407	8 400	8 400	0	1

Pozycje ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	Za okres	Za okres	Za okres	Za okres	Za okres	Za okres
	od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016	od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2017	od 1 stycznia 2016 do 31 marca 2016
Przychody z tytułu odsetek	43 693	50 704	6	11	51	48
Koszty z tytułu odsetek	-17 803	-40 097	-13	-13	-5 656	-7 344
Przychody z tytułu prowizji i opłat	289	213	1	1	926	681
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-228	-130	0	0	-600	-432
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	480 814	113 912	0	1	-558	-2 193
Wynik na sprzedaży działalności zaniechanej	0	33 751	0	0	0	0
Ogólne koszty administracyjne	-10 413	-2 869	-3 120	-3 643	-840	-1 217
Pozostałe przychody operacyjne	0	0	0	27	756	45
Pozostałe koszty operacyjne	0	0	0	0	0	-54

Zobowiązania warunkowe	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2017	31 grudnia 2016
Gwarancje i akredytywy	121 227	109 315	0	0	37 267	38 293
Otrzymane gwarancje	91 778	77 483	0	0	14 845	13 422

Pozostałe noty (cd.)

Pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki
	Jednostki dominujące	Jednostki dominujące	
	31 marca 2016	31 marca 2016	31 marca 2016
Należności od banków	804 031	0	8 750
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	574 983	0	76
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	2 241	118 819
Inne aktywa	695 000	0	127
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	5 035 033	0	1 723 571
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	1 363 531	0	1 158
Zobowiązania wobec klientów	0	4 615	221 267
Zobowiązania podporządkowane	725 949	0	0
Pozostałe zobowiązania	2 504	0	6 640
Rezerwy na zobowiązania	2 877	2 090	0

Zobowiązania warunkowe	Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki
	Jednostki dominujące	Jednostki dominujące	
	31 marca 2016	31 marca 2016	31 marca 2016
Gwarancje i akredytywy	139 837	0	26 667
Udzielone zobowiązania finansowe	0	0	49 327
Otrzymane gwarancje	169 066	0	155 804

Pozostałe noty (cd.)

33. Sezonowość i cykliczność działań

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

34. Zdarzenia po dacie sprawozdawczej

Program optymalizacji na lata 2017 - 2019

W dniu 10 kwietnia 2017 roku Zarząd Banku ogłosił decyzję o dokonaniu cyfrowej ewolucji Banku oraz przeprowadzeniu programu optymalizacji w latach 2017 – 2019. Nadrzędnym celem tego programu jest poprawa rentowności Banku, osiągnięcie wskaźnika kosztów do dochodów poniżej poziomu 55% począwszy od 2019 roku i dostosowanie modelu biznesowego Banku do wyzwań rynkowych. W związku z tym programem Zarząd zdecydował o zamknięciu 60-70 oddziałów do 2018 roku oraz przekształceniu do końca 2019 roku kolejnych 90 oddziałów w placówki efektywne kosztowo. W celu przeprowadzenia cyfrowej transformacji i zwiększenia satysfakcji klientów Bank planuje uruchomienie programu inwestycyjnego o wartości około 100 mln złotych w ciągu kolejnych dwóch lat, realizującego inicjatywę zmierzającą do automatyzacji i cyfryzacji sprzedaży i obsługi we wszystkich segmentach działalności. Ponadto, w celu poprawy efektywności operacyjnej i kosztowej, Zarząd planuje redukcję zatrudnienia o około 850 – 950 etatów do 2019 roku oraz wprowadzenie innych inicjatyw oszczędnościowych obejmujących kontynuację migracji funkcji operacji do nisko kosztowego centrum operacyjnego, usprawnienie działania funkcji wsparcia oraz poprawę zarządzania wydatkami.

W drugim kwartale 2017 roku Grupa ujęła koszty w wysokości 45,5 mln złotych na pokrycie kosztów redukcji zatrudnienia i zamknięcia oddziałów w ramach realizacji powyżej opisanego programu optymalizacji.

Zmiany w składzie Zarządu

W dniu 18 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania Wernera Georga Mayera do pełnienia funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie obszarem operacji i IT z zastrzeżeniem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego (dalej zwaną „KNF”), o ile taka zgoda okaże się konieczna. W przypadku braku konieczności uzyskiwania zgody KNF na powołanie Wernera Georga Mayera do pełnienia funkcji członka Zarządu w wyżej opisanym zakresie, Rada Nadzorcza Banku podejmie – nie później niż do dnia 31 maja 2017 r. – bezwarunkową uchwałę w tym przedmiocie.

Po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły inne zdarzenia, mające istotny wpływ na prezentowane śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Raiffeisen Bank Polska S.A.

Zarządzanie ryzykiem

35. Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Grupa stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Grupa kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Grupę ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Grupę do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Podejście do zarządzania ryzykiem było spójne z tym, które zostało zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Proces zarządzania kapitałem

Głównym celem procesu zarządzania kapitałem jest stabilne utrzymanie adekwatności kapitałowej Banku w długim okresie czasu poprzez zapewnienie właściwego procesu identyfikacji, pomiaru, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka kapitałowego.

Normą nadzorczą w zakresie adekwatności kapitałowej jest łączny współczynnik kapitałowy zdefiniowany w art. 92 ust. 1 pkt c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku.

Ponadto Grupa jest zobowiązana do przestrzegania dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych:

- na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe:
 - 1) od października 2015 roku Grupa jest zobowiązana przez Komisję Nadzoru Finansowego do uwzględnienia dodatkowego wymogu kapitałowego w wysokości 2,08 p.p. na pokrycie ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych; w październiku 2016 roku, w wyniku przeglądu procesu, Grupa otrzymała decyzję aktualizującą wysokość wymogu - dodatkowy wymóg kapitałowy wynosi obecnie 2,56 p.p.;

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

- na podstawie art. 19 w zw. z art. 84 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym:
 - 2) od stycznia 2016 roku Grupa jest zobowiązana utrzymywać dodatkową kwotę kapitału z tytułu bufora zabezpieczającego w wysokości 1,25 p.p.;
- na podstawie art. 39 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1 i 2 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym:
 - 3) Bank został zidentyfikowany przez Komisję Nadzoru Finansowego jako inna instytucja o znaczeniu systemowym i w związku z tym, od sierpnia 2016 roku na Grupę nałożony został bufor w wysokości 0,25 p.p.

W związku z tym, minimalny łączny współczynnik kapitałowy nie powinien być na poziomie niższym niż:

	Wymogi regulacyjne	Rekomendacje nadzorcze
Minimum dla łącznego współczynnika kapitałowego	8,00%	12,00%
Pokrycie ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych	2,56%	2,56%
Bufor zabezpieczający	1,25%	1,25%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym	0,25%	0,25%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	12,06%	16,06%

Wartości wymogów kapitałowych i funduszy własnych ustalone na potrzeby wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego prezentują się następująco:

	Metoda obliczania wymogu	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa	2 755 627	2 613 173	2 657 311
Ryzyko rynkowe	Standardowa	16 736	44 066	43 088
Ryzyko operacyjne	Standardowa	258 855	271 001	271 001
Łączna suma wymogów kapitałowych		3 031 217	2 928 240	2 971 401
Wartość funduszy własnych		6 261 774	6 111 419	5 925 287
Łączny współczynnik kapitałowy (%)		16,53	16,70	15,95

Podstawowym źródłem funduszy własnych na pokrycie wymogów kapitałowych jest kapitał podstawowy Tier I wspomagany przez zobowiązania podporządkowane (kapitał Tier II). Kapitał Tier I wyniósł na 31 marca 2017 roku 6 041 714 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku 5 875 197 tys. zł), a kapitał Tier II wyniósł 220 060 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku 248 840 tys. zł).

W pierwszym kwartale 2017 roku Bank otrzymał rekomendację Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) w zakresie stosowania przez Bank współczynnika konwersji (CCF) 0% dla zobowiązań pozabilansowych. W opinii KNF, zapisy „Regulaminu świadczenia usług kredytowych przez Raiffeisen Bank Polska S.A.”

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

(„Regulamin”) oraz zapisy umów kredytowych nie wskazywały jednoznacznie na spełnienie warunków Załącznika I pkt 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 („CRR”) tj.:

- możliwości bezwarunkowego anulowania limitu w każdej chwili bez wypowiedzenia lub
- możliwości w sposób rzeczywisty automatycznego anulowania niewykorzystanego zobowiązania wskutek pogorszenia wiarygodności kredytowej.

Grupa zdecydowała o wprowadzeniu zmiany współczynnika konwersji (CCF) 0% na współczynniki wyższe, przewidziane zapisami CRR, na 31 marca 2017 roku.

Według stanu na 31 grudnia 2016 roku został zastosowany CCF 0%, zastąpienie CCF 0% wyższymi współczynnikami konwersji wygenerowałoby kwotę ekspozycji na ryzyko w wysokości ok. 2,6 mld zł, co wpłynęłoby na zmniejszenie łącznego współczynnika kapitałowego o 1,1 pkt proc., w porównaniu z łącznym współczynnikiem kapitałowym na 31 grudnia 2016 roku zaprezentowanym w tabeli powyżej.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 marca 2016 roku Grupa nie spełniała minimalnego łącznego współczynnika kapitałowego wynikającego z rekomendacji nadzorczej (uwzględnienie dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz nowych wymogów nadzorczych z tytułu bufora zabezpieczającego). W związku z tym, podjęto działania zmierzające do utrzymania współczynnika na poziomie nie niższym niż poziom rekomendowany. Od 31 marca 2016 roku Grupa spełniła zarówno wymogi regulacyjne jak i wymogi wynikające z rekomendacji nadzorczych.

36. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z zobowiązań wobec Grupy.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Grupy.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Grupy oraz na rachunek klientów Grupy.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 marca 2017	Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej							
Maksymalna ekspozycja według klas, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Należności od banków	w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem
Kasa i środki pieniężne	0	682 779	0	0	0	0	0	682 779
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	937 698	5 291 128	1	8 060 332	0	0	14 289 159
Środki w Banku Centralnym	0	937 698	0	0	0	0	0	937 698
Obligacje i bony skarbowe	0	0	392 338	0	8 060 332	0	0	8 452 670
Bony NBP	0	0	4 898 790	0	0	0	0	4 898 790
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	1	0	0	0	1
Ekspozycje wobec banków	186 301	0	357 937	266 464	150 663	0	0	961 365
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	149 611	0	0	0	0	0	0	149 611
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	36 690	0	0	0	0	0	0	36 690
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	266 464	0	0	0	266 464
Obligacje innych instytucji finansowych	0	0	355 310	0	150 663	0	0	505 973
Obligacje korporacyjne	0	0	100	0	0	0	0	100
Listy zastawne	0	0	2 527	0	0	0	0	2 527
Ekspozycje wobec klientów	0	0	46 384	140 096	336 317	33 382 463	0	33 905 260
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	0	0	0	18 856 740	0	18 856 740
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	0	0	0	0	0	2 492 698	0	2 492 698
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	10 666 377	0	10 666 377
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	1 279 558	0	1 279 558
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	0	0	0	87 090	0	87 090
Udziały kapitałowe - inwestycyjne	0	0	0	0	61 412	0	0	61 412
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	140 096	0	0	0	140 096
Obligacje korporacyjne	0	0	46 384	0	274 905	0	0	321 289
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0	0	0	173 438	173 438
Razem	186 301	1 620 477	5 695 449	406 561	8 547 312	33 382 463	173 438	50 012 001

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 grudnia 2016		Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej						
Maksymalna ekspozycja według klas, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Należności od banków	Kasa i środki w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem
Kasa i środki pieniężne	0	667 808	0	0	0	0	0	667 808
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	1 064 061	7 765 694	317	7 608 519	0	0	16 438 591
Środki w Banku Centralnym	0	1 064 061	0	0	0	0	0	1 064 061
Obligacje i bony skarbowe	0	0	371 779	0	7 608 519	0	0	7 980 298
Bony NBP	0	0	7 393 915	0	0	0	0	7 393 915
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	317	0	0	0	317
Ekspozycje wobec banków	334 563	0	8 831	283 186	0	0	0	626 580
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	292 234	0	0	0	0	0	0	292 234
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	42 329	0	0	0	0	0	0	42 329
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	283 186	0	0	0	283 186
Obligacje korporacyjne	0	0	5 408	0	0	0	0	5 408
Listy zastawne	0	0	3 423	0	0	0	0	3 423
Ekspozycje wobec klientów	0	0	272 817	183 206	354 036	33 864 497	0	34 674 556
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	0	0	0	19 631 840	0	19 631 840
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	0	0	0	0	0	2 491 608	0	2 491 608
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	10 342 216	0	10 342 216
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	1 311 710	0	1 311 710
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	0	0	0	87 123	0	87 123
Udziały kapitałowe - inwestycyjne	0	0	0	0	60 141	0	0	60 141
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	183 206	0	0	0	183 206
Obligacje korporacyjne	0	0	272 817	0	293 895	0	0	566 712
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0	0	0	180 732	180 732
Razem	334 563	1 731 869	8 047 342	466 709	7 962 555	33 864 497	180 732	52 588 267

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 marca 2016								
Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej								
Maksymalna ekspozycja według klas, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Należności od banków	w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem
Kasa i środki pieniężne	0	723 232	0	0	0	0	0	723 232
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	368 988	8 244 937	0	5 599 207	0	0	14 213 132
Środki w Banku Centralnym	0	368 988	0	0	0	0	0	368 988
Obligacje i bony skarbowe	0	0	394 937	0	5 599 207	0	0	5 994 144
Bony NBP	0	0	7 850 000	0	0	0	0	7 850 000
Ekspozycje wobec banków	995 186	0	38 190	633 131	15 665	0	0	1 682 172
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	942 143	0	0	0	0	0	0	942 143
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	53 043	0	0	0	0	0	0	53 043
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	633 131	0	0	0	633 131
Obligacje korporacyjne	0	0	29 158	0	15 665	0	0	44 823
Listy zastawne	0	0	9 032	0	0	0	0	9 032
Ekspozycje wobec klientów	0	0	28 468	178 259	407 967	33 770 164	0	34 384 857
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	0	0	0	19 097 637	0	19 097 637
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	0	0	0	0	0	2 434 757	0	2 434 757
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	10 931 395	0	10 931 395
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	1 286 373	0	1 286 373
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	0	0	0	20 002	0	20 002
Udziały kapitałowe - inwestycyjne	0	0	0	0	95 577	0	0	95 577
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	178 259	0	0	0	178 259
Obligacje korporacyjne	0	0	28 468	0	312 390	0	0	340 858
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0	0	0	846 055	846 055
Razem	995 186	1 092 220	8 311 595	811 390	6 022 839	33 770 164	846 055	51 849 448

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla instrumentów pozabilansowych wyniosło:	31 marca 2017	31 grudnia 2016	31 marca 2016
Gwarancje	1 913 083	1 928 262	1 801 714
Zobowiązania do udzielenia kredytu	6 933 182	7 129 960	7 658 535
Razem	8 846 265	9 058 222	9 460 248

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Okresowej analizie pod kątem utraty wartości (indywidualnie bądź grupowo) podlegają ekspozycje kredytowe wobec banków i klientów oraz pozostałe aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Na potrzeby ujawnień są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii: należności nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości, należności przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości oraz należności z rozpoznąną utratą wartości. Podział tych aktywów według ich wartości brutto, z podziałem na poszczególne sektory klientów, prezentuje poniższa tabela:

31 marca 2017	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	173 438	31 639 757	31 813 195	15 337 534
Bank Centralny i inne banki	0	1 120 674	1 120 674	27 466
Klienci indywidualni	0	17 011 209	17 011 209	9 118 967
Klienci mikro	0	1 921 903	1 921 903	1 107 518
Duże przedsiębiorstwa	0	10 246 155	10 246 155	4 484 742
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	1 252 285	1 252 285	598 841
Sektor publiczny	0	87 531	87 531	0
Pozostałe aktywa finansowe	173 438	0	173 438	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	6 321	1 852 662	1 858 983	871 526
Bank Centralny i inne banki	0	1	1	0
Klienci indywidualni	6 321	1 502 938	1 509 259	687 243
Klienci mikro	0	203 845	203 845	141 440
Duże przedsiębiorstwa	0	127 843	127 843	40 733
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	18 035	18 035	2 110
Należności z rozpoznąną utratą wartości	1 005 795	1 728 188	2 733 983	1 051 046
Bank Centralny i inne banki	3 361	0	3 361	3 348
Klienci indywidualni	21 872	1 011 309	1 033 181	346 473
Klienci mikro	31 704	716 879	748 583	350 651
Duże przedsiębiorstwa	876 776	0	876 776	337 414
Małe i średnie przedsiębiorstwa	62 911	0	62 911	13 160
Pozostałe aktywa finansowe	9 171	0	9 171	0
Razem aktywa finansowe brutto	1 185 554	35 220 607	36 406 161	17 260 106
Odpis z tytułu utraty wartości należności od Banku Centralnego i innych banków	29	8	37	0
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	597 959	1 119 094	1 717 053	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	9 171	0	9 171	0
Razem aktywa finansowe netto	578 395	34 101 505	34 679 900	17 260 106

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 grudnia 2016	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	189 990	32 273 900	32 463 890	15 489 393
Bank Centralny i inne banki	0	1 395 205	1 395 205	31 041
Klienci indywidualni	9 258	17 655 503	17 664 761	9 305 900
Klienci mikro	0	1 961 456	1 961 456	1 151 691
Duże przedsiębiorstwa	0	9 883 698	9 883 698	4 404 196
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	1 290 466	1 290 466	596 565
Sektor publiczny	0	87 572	87 572	0
Pozostałe aktywa finansowe	180 732	0	180 732	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	8 991	1 874 702	1 883 693	917 341
Bank Centralny i inne banki	0	17	17	0
Klienci indywidualni	1 259	1 621 170	1 622 429	732 899
Klienci mikro	0	151 865	151 865	102 397
Duże przedsiębiorstwa	7 732	88 995	96 727	71 180
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	12 655	12 655	10 865
Należności z rozpoznaną utratą wartości	1 104 135	1 723 002	2 827 137	1 144 455
Bank Centralny i inne banki	3 502	0	3 502	0
Klienci indywidualni	28 940	1 006 850	1 035 790	355 566
Klienci mikro	31 030	716 152	747 182	363 311
Duże przedsiębiorstwa	971 942	0	971 942	412 993
Małe i średnie przedsiębiorstwa	55 254	0	55 254	12 585
Pozostałe aktywa finansowe	13 467	0	13 467	0
Razem aktywa finansowe brutto	1 303 116	35 871 604	37 174 720	17 551 189
Odpis z tytułu utraty wartości należności od Banku Centralnego i innych banków	60	40	100	0
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	621 072	1 096 228	1 717 300	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	13 467	0	13 467	0
Razem aktywa finansowe netto	668 517	34 775 336	35 443 853	17 551 189

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 marca 2016	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	850 685	32 247 888	33 098 573	14 964 179
Bank Centralny i inne banki	0	1 364 292	1 364 292	25 791
Klienci indywidualni	2 597	17 281 617	17 284 214	9 301 573
Klienci mikro	2 033	1 854 526	1 856 559	1 108 464
Duże przedsiębiorstwa	0	10 458 433	10 458 433	3 985 542
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	1 268 927	1 268 927	542 809
Sektor publiczny	0	20 094	20 094	0
Pozostałe aktywa finansowe	846 055	0	846 055	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	9 081	1 772 854	1 781 935	910 097
Bank Centralny i inne banki	0	13	13	0
Klienci indywidualni	7 395	1 474 604	1 481 999	697 756
Klienci mikro	1 686	204 279	205 965	141 639
Duże przedsiębiorstwa	0	79 449	79 449	64 618
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	14 509	14 509	6 084
Należności z rozpoznaną utratą wartości	1 342 183	1 569 066	2 911 249	956 251
Klienci indywidualni	37 774	907 099	944 873	345 589
Klienci mikro	44 575	661 967	706 542	348 318
Duże przedsiębiorstwa	1 205 772	0	1 205 772	255 941
Małe i średnie przedsiębiorstwa	48 678	0	48 678	6 403
Pozostałe aktywa finansowe	5 384	0	5 384	0
Razem aktywa finansowe brutto	2 201 949	35 589 808	37 791 757	16 830 527
Odpis z tytułu utraty wartości należności od Banku Centralnego i innych banków	0	131	131	0
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	825 558	980 292	1 805 850	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	5 384	0	5 384	0
Razem aktywa finansowe netto	1 371 007	34 609 385	35 980 392	16 830 527

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Analizę wiekową aktywów przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości prezentuje poniższe zestawienie:

31 marca 2017	Okres przeterminowania					Razem
	Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 281 283	491 936	21 984	5 107	58 673	1 858 983
Bank Centralny i inne banki	1	0	0	0	0	1
Klienci indywidualni	1 143 307	359 222	704	1 248	4 778	1 509 259
Klienci mikro	127 687	75 706	216	52	184	203 845
Duże przedsiębiorstwa	798	53 873	20 873	2 305	49 994	127 843
Małe i średnie przedsiębiorstwa	9 490	3 135	191	1 502	3 717	18 035
Razem	1 281 283	491 936	21 984	5 107	58 673	1 858 983

31 grudnia 2016	Okres przeterminowania					Razem
	Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 383 144	427 037	3 501	3 223	66 788	1 883 693
Bank Centralny i inne banki	0	0	0	0	17	17
Klienci indywidualni	1 268 951	346 757	235	1 270	5 216	1 622 429
Klienci mikro	93 753	57 851	23	54	184	151 865
Duże przedsiębiorstwa	15 638	21 564	139	1 850	57 536	96 727
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 802	865	3 104	49	3 835	12 655
Razem	1 383 144	427 037	3 501	3 223	66 788	1 883 693

31 marca 2016	Okres przeterminowania					Razem
	Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 313 871	387 913	36 779	2 753	40 619	1 781 935
Bank Centralny i inne banki	0	0	0	0	13	13
Klienci indywidualni	1 149 899	318 421	6 597	1 525	5 557	1 481 999
Klienci mikro	139 680	66 029	34	34	188	205 965
Duże przedsiębiorstwa	17 346	1 550	28 545	334	31 674	79 449
Małe i średnie przedsiębiorstwa	6 946	1 913	1 603	860	3 187	14 509
Razem	1 313 871	387 913	36 779	2 753	40 619	1 781 935

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Praktyki „forbearance”

W pierwszym kwartale 2017 nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie oznaczania oraz prezentacji ekspozycji jako forborne .

Wartość ekspozycji "forborne"				
31 marca 2017	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość zabezpieczeń otrzymanych
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	731 329	17 816	713 513	545 172
Nieprzeterminowane	441 173	5 697	435 476	338 035
Klienci indywidualni	221 838	1 322	220 516	123 512
Klienci mikro	98 053	543	97 510	93 929
Duże przedsiębiorstwa	115 320	3 483	111 837	115 309
Małe i średnie przedsiębiorstwa	5 962	349	5 613	5 285
Przeterminowane	290 156	12 119	278 037	207 137
Klienci indywidualni	179 624	6 212	173 412	99 909
Klienci mikro	54 776	2 054	52 722	51 473
Duże przedsiębiorstwa	51 989	3 593	48 396	51 988
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 767	260	3 507	3 767
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	936 665	509 553	427 112	431 854
Analizowane grupowo	344 408	171 113	173 295	178 050
Klienci indywidualni	174 414	97 117	77 297	76 136
Klienci mikro	169 994	73 996	95 998	101 914
Analizowane indywidualnie	592 257	338 440	253 817	253 804
Klienci indywidualni	15 303	8 748	6 555	6 555
Klienci mikro	16 260	10 113	6 147	6 147
Duże przedsiębiorstwa	550 119	311 199	238 920	238 909
Małe i średnie przedsiębiorstwa	10 575	8 380	2 195	2 193
Razem	1 667 994	527 369	1 140 625	977 026

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wartość ekspozycji "forborne"				
31 grudnia 2016	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość zabezpieczeń otrzymanych
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	809 570	18 596	790 974	587 725
Nieprzeterminowane	513 232	6 499	506 733	386 679
Klienci indywidualni	265 713	1 317	264 396	145 678
Klienci mikro	112 146	633	111 513	106 080
Duże przedsiębiorstwa	132 398	4 370	128 028	132 342
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 975	179	2 796	2 579
Przeterminowane	296 338	12 097	284 241	201 046
Klienci indywidualni	182 560	5 683	176 877	94 202
Klienci mikro	55 802	2 408	53 394	49 023
Duże przedsiębiorstwa	53 708	3 711	49 997	53 708
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 268	295	3 973	4 113
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	932 106	512 060	420 046	422 208
Analizowane grupowo	341 804	166 114	175 690	180 500
Klienci indywidualni	172 711	96 030	76 681	74 374
Klienci mikro	169 093	70 084	99 009	106 126
Analizowane indywidualnie	590 302	345 946	244 356	241 708
Klienci indywidualni	21 764	9 763	12 001	10 055
Klienci mikro	15 336	10 011	5 325	4 701
Duże przedsiębiorstwa	543 763	319 577	224 186	224 108
Małe i średnie przedsiębiorstwa	9 439	6 595	2 844	2 844
Razem	1 741 676	530 656	1 211 020	1 009 933

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wartość ekspozycji "forborne"				
31 marca 2016	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość zabezpieczeń otrzymanych
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	942 305	24 659	917 645	555 278
Nieprzeterminowane	654 605	13 583	641 022	378 694
Klienci indywidualni	260 668	1 426	259 242	127 076
Klienci mikro	124 732	552	124 180	82 754
Duże przedsiębiorstwa	262 964	11 240	251 724	164 313
Małe i średnie przedsiębiorstwa	6 241	365	5 876	4 551
Przeterminowane	287 699	11 076	276 623	176 583
Klienci indywidualni	165 200	5 270	159 930	81 724
Klienci mikro	71 570	2 312	69 258	44 859
Duże przedsiębiorstwa	47 928	3 288	44 640	47 928
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 001	206	2 795	2 072
Ekspozycje z rozpoznąną utratą wartości	1 026 084	534 406	491 678	374 143
Analizowane grupowo	293 183	139 540	153 643	146 621
Klienci indywidualni	149 322	78 636	70 686	66 349
Klienci mikro	143 860	60 904	82 956	80 272
Analizowane indywidualnie	732 901	394 866	338 035	227 521
Klienci indywidualni	30 638	15 689	14 949	13 153
Klienci mikro	24 401	13 578	10 824	10 031
Duże przedsiębiorstwa	669 215	359 232	309 983	202 059
Małe i średnie przedsiębiorstwa	8 647	6 367	2 279	2 279
Razem	1 968 388	559 065	1 409 323	929 420

Wartość brutto ekspozycji "forborne"	Okres przeterminowania						Razem
	Nieprzeterminowane	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Stan na 31 marca 2017							
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	441 173	128 323	107 248	12 100	506	41 979	731 329
Klienci indywidualni	221 838	104 325	75 192	0	0	108	401 463
Klienci mikro	98 053	23 998	30 778	0	0	0	152 829
Duże przedsiębiorstwa	115 320	0	208	11 939	0	39 841	167 308
Małe i średnie przedsiębiorstwa	5 962	0	1 070	161	506	2 030	9 729
Ekspozycje z rozpoznąną utratą wartości	255 094	57 503	25 981	45 640	34 864	517 583	936 665
Klienci indywidualni	8 473	7 918	16 867	20 158	20 404	115 897	189 717
Klienci mikro	3 079	3 410	6 912	8 543	14 310	150 000	186 254
Duże przedsiębiorstwa	243 005	46 175	1 253	16 939	115	242 632	550 119
Małe i średnie przedsiębiorstwa	537	0	949	0	35	9 054	10 575
Razem	696 267	185 826	133 229	57 740	35 370	559 562	1 667 994

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wartość brutto ekspozycji "forborne"	Okres przeterminowania						Razem
	Nieprzetermi- nowane	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Stan na 31 grudnia 2016							
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	513 233	150 682	100 036	1 989	0	43 630	809 570
Klienci indywidualni	265 713	120 312	62 221	0	0	27	448 273
Klienci mikro	112 146	30 105	25 697	0	0	0	167 948
Duże przedsiębiorstwa	132 399	265	12 118	0	0	41 325	186 107
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 975	0	0	1 989	0	2 278	7 242
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	315 321	10 899	35 643	37 347	29 368	503 528	932 106
Klienci indywidualni	8 290	8 481	24 157	27 717	11 753	114 076	194 474
Klienci mikro	6 084	2 418	11 486	9 630	17 335	137 476	184 429
Duże przedsiębiorstwa	300 335	0	0	0	0	243 429	543 764
Małe i średnie przedsiębiorstwa	612	0	0	0	280	8 547	9 439
Razem	828 554	161 581	135 679	39 336	29 368	547 158	1 741 676

Wartość brutto ekspozycji "forborne"	Okres przeterminowania						Razem
	Nieprzetermi- nowane	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Stan na 31 marca 2016							
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	654 605	142 965	87 908	33 147	930	22 749	942 305
Klienci indywidualni	260 668	100 213	58 923	6 036	0	28	425 867
Klienci mikro	124 732	42 752	28 818	0	0	0	196 302
Duże przedsiębiorstwa	262 964	0	0	26 879	272	20 777	310 893
Małe i średnie przedsiębiorstwa	6 241	0	167	233	658	1 944	9 242
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	397 603	26 541	35 712	28 220	50 863	487 143	1 026 084
Klienci indywidualni	15 855	13 827	23 582	17 816	9 746	99 134	179 960
Klienci mikro	7 003	12 715	12 130	10 343	3 719	122 353	168 262
Duże przedsiębiorstwa	374 247	0	0	1	36 743	258 224	669 215
Małe i średnie przedsiębiorstwa	499	0	0	61	655	7 432	8 647
Razem	1 052 209	169 506	123 620	61 368	51 793	509 893	1 968 388

Limity koncentracji

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości), Grupa określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania. W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa nie przekroczyła żadnego z określonych limitów koncentracji.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Portfel kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w walutach obcych

Portfel kredytów hipotecznych denominowanych w CHF stanowi istotny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku z uwagi na swoją wartość i udział w portfelu kredytowym Banku. Udział kredytów denominowanych w CHF stanowił na koniec pierwszego kwartału 2017 roku 33,59% wszystkich kredytów Banku, z czego 31,67% przypadało na klientów indywidualnych oraz 1,35% stanowiły kredyty wobec mikroprzedsiębiorstw.

Poniższe zestawienie przedstawia wartość portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie w podziale na waluty i podportfele według stanu na 31 marca 2017 i 2016 roku oraz 31 grudnia 2016 roku.

Kredyty klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw zabezpieczone hipotecznie w podziale na waluty	31 marca 2017		31 grudnia 2016		31 marca 2016	
	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym
Klienci indywidualni						
PLN	2 003 926	11,4%	1 954 915	10,6%	1 814 924	10,0%
EUR	3 421 975	19,4%	3 657 369	19,8%	3 706 830	20,3%
CHF	10 907 217	61,8%	11 538 547	62,4%	11 378 638	62,5%
USD	5 315	0,0%	5 673	0,0%	5 337	0,0%
Razem	16 338 433	92,6%	17 156 504	92,8%	16 905 730	92,8%
Mikroprzedsiębiorstwa						
PLN	840 978	4,8%	832 755	4,5%	786 908	4,3%
EUR	77 370	0,4%	84 461	0,5%	91 671	0,5%
CHF	378 425	2,2%	407 544	2,2%	432 501	2,4%
USD	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Razem	1 296 773	7,4%	1 324 760	7,2%	1 311 080	7,2%
Razem						
PLN	2 844 905	16,1%	2 787 670	15,1%	2 601 833	14,3%
EUR	3 499 345	19,9%	3 741 830	20,3%	3 798 501	20,9%
CHF	11 285 641	64,0%	11 946 091	64,6%	11 811 139	64,8%
USD	5 315	0,0%	5 673	0,0%	5 337	0,0%
Razem	17 635 206	100,0%	18 481 264	100,0%	18 216 810	100,0%

Tabela prezentuje wyłącznie kredyty detaliczne (klienci indywidualni i mikroprzedsiębiorstwa) oraz produkty hipoteczne (kredyty powstałe z restrukturyzacji lub konsolidacji m.in. kredytów hipotecznych nie zostały zaprezentowane w powyższym zestawieniu).

Na 31 marca 2017 roku poziom odpisów na portfelu kredytów hipotecznych w CHF udzielonych klientom indywidualnym 125 932 tys. zł i spadł o 5 815 tys. zł w stosunku do końca 2016 roku.

Średni poziom LTV ważony wartością ekspozycji na portfelu kredytów zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w walutach obcych na 31 marca 2017 wyniósł 120% (na 31 grudnia 2016 123,4%).

Tabela poniżej przedstawia jakość portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie w podziale na waluty i podportfele, wyrażoną w liczbie dni opóźnienia (DPD) według stanu na 31 marca 2017 roku.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Kredyty klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw zabezpieczone hipotecznie brutto w podziale na dni przeterminowania (tys.PLN)	Bez przeterminowania	Przedziały przeterminowania (DPD)			Razem
		<1 - 90>	<91 - 180>	pow. 180	
Klienci indywidualni					
PLN	1 386 160	89 346	3 754	524 666	2 003 926
EUR	3 270 348	138 695	7 569	5 364	3 421 976
CHF	9 770 384	978 008	53 010	105 816	10 907 218
USD	5 315	0	0	0	5 315
Razem	14 432 207	1 206 049	64 333	635 846	16 338 435
Mikroprzedsiębiorstwa					
PLN	539 063	45 962	3 798	252 155	840 978
EUR	72 200	4 665	207	297	77 369
CHF	331 309	40 919	2 892	3 304	378 424
USD	0	0	0	0	0
Razem	942 572	91 546	6 897	255 756	1 296 771
Razem					
PLN	1 925 223	135 308	7 552	776 821	2 844 904
EUR	3 342 548	143 360	7 776	5 661	3 499 345
CHF	10 101 693	1 018 926	55 902	109 120	11 285 641
USD	5 315	0	0	0	5 315
Razem	15 374 779	1 297 594	71 230	891 602	17 635 205

Propozycje rozwiązań systemowych związanych z ryzykiem walutowym portfeli denominowanych w CHF, przedstawiane przez różne organy państwowe i nadzorcze, mogą mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe i kapitały własne Banku. Analiza wpływu tych propozycji na śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy nie jest możliwa na moment zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze względu na duże różnice w założeniach projektów przedłożonych do procedowania przez Sejm oraz opracowywanych przez organy nadzorcze.

37. Ryzyko utraty płynności

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Grupy, które umożliwia realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Grupy ze zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka płynności, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych (regulacyjnych).

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w zarządzaniu ryzykiem płynności.

Analizę przyszłych płatności z tytułu zobowiązań finansowych w postaci niezdyktowanych przepływów środków pieniężnych prezentuje poniższe zestawienie:

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 marca 2017		Przepływy pieniężne kontraktowe					
Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość księgowa	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	981 208	1 119 351	122 230	147 014	452 882	25 501	747 627
Wpływy	18 208 689	-	10 133 722	3 086 980	5 472 529	21 074	18 714 305
Wypływy	19 189 897	-	10 255 952	3 233 994	5 925 411	46 575	19 461 932
Zobowiązania finansowe	42 886 487	42 892 430	33 626 099	5 144 375	4 359 491	272 852	43 402 817
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	7 340 697	7 340 697	779 799	2 432 656	4 192 547	0	7 405 002
w tym kredyty otrzymane	6 789 054	6 789 054	299 748	2 432 656	4 192 547	0	6 924 951
Zobowiązania wobec klientów	34 327 831	34 327 831	32 479 005	2 187 843	25 102	295	34 692 245
Zobowiązania podporządkowane	316 470	316 748	3 281	9 842	138 575	236 833	388 531
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	500 000	505 665	7 775	507 775	0	0	515 550
Pozostałe zobowiązania finansowe	401 489	401 489	356 239	6 259	3 267	35 724	401 489
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 913 083	-	0	1 913 083	0	0	1 913 083
Udzielone zobowiązania finansowe	6 933 182	-	0	3 172 073	3 761 109	0	6 933 182
31 grudnia 2016		Przepływy pieniężne kontraktowe					
Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość księgowa	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 422 184	1 546 166	266 970	147 255	590 338	7 899	1 012 462
Wpływy	25 708 321	-	13 554 018	3 091 540	9 413 096	375 199	26 433 853
Wypływy	27 130 505	-	13 820 988	3 238 795	10 003 434	383 098	27 446 315
Zobowiązania finansowe	45 026 974	45 040 801	34 995 784	5 164 379	5 575 265	283 597	46 019 025
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	7 426 757	7 433 406	304 025	2 293 250	5 344 063	0	7 941 338
w tym kredyty otrzymane	7 094 115	7 099 171	0	2 254 237	5 331 004	0	7 585 241
Zobowiązania wobec klientów	36 324 355	36 329 411	34 297 908	2 345 517	63 505	340	36 707 270
Zobowiązania podporządkowane	331 804	332 096	3 373	10 120	146 119	251 197	410 809
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	500 000	501 830	7 775	507 775	0	0	515 550
Pozostałe zobowiązania finansowe	444 058	444 058	382 703	7 717	21 578	32 060	444 058
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 928 262	-	0	1 928 262	0	0	1 928 262
Udzielone zobowiązania finansowe	7 129 960	-	0	3 396 756	3 733 204	0	7 129 960

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 marca 2016

Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe				Razem
			poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 332 869	1 469 749	3 670	580 608	879 285	10 234	1 473 796
Wpływy	29 483 268	-	8 495	23 098 988	6 468 490	12 481	29 588 454
Wyływy	30 816 136	-	12 165	23 679 596	7 347 775	22 715	31 062 250
Zobowiązania finansowe	44 524 878	44 615 280	34 008 313	4 699 902	5 916 571	947 851	45 572 636
<i>Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych</i>	7 332 138	7 339 745	1 077 484	1 493 463	5 053 731	235 988	7 860 665
<i>w tym kredyty otrzymane</i>	6 771 080	6 775 837	565 406	1 376 459	5 041 082	235 988	7 218 934
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	35 618 459	35 695 520	32 615 805	3 156 748	97 147	405	35 870 106
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>	725 628	725 949	9 347	28 040	239 379	685 447	962 211
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>	500 000	505 690	7 750	7 750	515 500	0	531 000
<i>Pozostałe zobowiązania finansowe</i>	348 654	348 376	297 927	13 902	10 814	26 011	348 654
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 801 714	-	0	1 801 714	0	0	1 801 714
Udzielone zobowiązania fina	7 658 535	-	0	3 567 384	4 091 151	0	7 658 535

38. Pozostałe ryzyka rynkowe

38.1. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z otwartych pozycji w produktach procentowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na zmiany wartości na rynku. Grupa stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody symulacyjne, metody oparte na wartości punktu bazowego oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym podlega ciągłej ocenie oraz ewolucji w celu dostosowania go do zmieniających się warunków rynkowych.

Na proces zarządzania składają się:

- identyfikacja czynników ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

38.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Z uwagi na prowadzoną działalność Grupa narażona jest na wpływ wahań kursowych na swoją sytuację finansową i przepływy pieniężne.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Grupę rozmiarów.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w sposobie zarządzania ryzykiem walutowym.

Wysokość ponoszonego przez Jednostkę Dominującą ryzyka walutowego, mierzonego metodą VaR prezentuje poniższa tabela:

Wartość zagrożona	31 marca 2017			31 grudnia 2016	31 marca 2016
	Min.	Max.	Średnia	Stan na 31 grudnia 2016	Stan na 31 marca 2016
ryzyko walutowe	14	183	66	84	130

38.3. Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Grupę instrumentów finansowych.

Identyfikacja obszarów, w których Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury bilansu w sposób pozwalający na maksymalizację wyniku odsetkowego są głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Polityka Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zakłada istnienie w Grupie systemu wewnętrznych cen transferowych, w ramach którego jednostki biznesowe nie podejmujące na własny rachunek ryzyka stopy procentowej przekazują je do jednostek odpowiedzialnych zarządzaniem tym ryzykiem.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w sposobie zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Poniższa tabela prezentuje poziom narażenia Jednostki Dominującej na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 punkt procentowy. Wartości w poszczególnych przedziałach prezentowane są jako wartości bezwzględne w celu przedstawienia ogólnego poziomu narażenia na ryzyko stopy procentowej, niezależnie od kierunku zajmowanej pozycji.

	31 marca 2017			31 grudnia 2016			31 marca 2016			Stan na 31 marca		
	Min.	Max.	Średnia	Min.	Max.	Średnia	Min.	Max.	Średnia			
Księga bankowa												
<1Y	17	209	107	17	26	374	97	34	154	762	351	275
1 – 3Y	0	61	9	22	1	232	102	56	19	258	87	135
>3Y	23	51	35	50	17	30	24	27	35	62	57	50
Księga handlowa												
<1Y	0	51	21	36	0	31	10	2	1	31	14	16
1 – 3Y	0	32	8	2	0	65	13	7	6	65	22	12
>3Y	0	185	43	25	0	81	28	16	0	81	31	3

Następna tabela prezentuje poziom narażenia Jednostki Dominującej na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego za pomocą wartości zagrożonej, zgodnie z zdefiniowanymi w systemie limitów parametrami modeli.

	31 marca 2017			31 grudnia 2016	31 marca 2016
	Min.	Max.	Średnia	Stan na 31 grudnia	Stan na 31 marca
Księga bankowa	5 067	7 013	6 032	7 005	983
Księga handlowa	226	947	484	503	301

38.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych, lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje ryzyko prawne, ale nie obejmuje ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Grupa stosuje tzw. Metodę Standardową (ang. Standardised Approach) określającą zarówno metodę wyliczania wymogu kapitałowego, jak również wymagania w zakresie procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w sposobie zarządzania ryzykiem operacyjnym.